

Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в умовах повномасштабної війни

2023

2 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

План дослідження

1. Загальна характеристика ринку	3
1.1. Опис ринку (вступна частина, методологія, класифікатори)	3
1.2. Аналіз тенденцій, що впливали на ринок, як вони проявлялись і на які сегменти впливали; передумови та проблеми розвитку: до 2021 та після початку повномасштабної війни;	4
- Глобальні тренди у виробництві та застосуванні СГТ – ключові інновації, що можуть бути впроваджені в Україні	4
- Тенденції у локальному виробництві та залежності від імпорту комплектуючих	4
- Тенденції у споживанні (культура використання техніки в сільськогосподарській галузі)	5
- Регуляторні тенденції та аналіз законодавчого поля, що регулює галузь	6
- Після 24.02.2022 р. – ступінь руйнування парку техніки (оцінка)	7
- Програми підтримки (гранти, кредитування та інші форми) – за наявності специфічних програм з закупівлі техніки	7
- Кількість МСБ на ринку	9
1.3. Загальні показники ринку, розрахунок ємності ринку в натуральних та грошових показниках (виробництво + імпорт - експорт)	10
1.4. Оцінка тіньового сегмента на ринку (на основі експертних інтерв'ю та побудови аналітичних розрахункових моделей)	11
1.5. Сегментація і структурування ринку за технікою, що постачалась	11
- За видами техніки	11
- За походженням в розрізі кожного сегменту (імпортозалежність, висновки з приводу того, які сектори найбільш залежні)	12
- Нова/ бува у використанні техніка	12
- За потужністю (де релевантно)	13
- Частка іноземного капіталу на ринку	13
2. Аналіз показників ринків для збуту української СГТ	14
2.1. Посівні площі в Україні за областями та за видами культур	14
2.3. Аналіз ланцюгів доданої вартості в сільському господарстві та переробці. Визначення слабких місць в сільськогосподарській техніці	16
2.4. Аналіз рівня технологічності сільського господарства в різних країнах для визначення потенційних експортних ринків	17
3. Основні оператори ринку (виробники) - з часткою МСБ	18
3.1. Перелік основних операторів ринку і їх структурування	18
3.2. Частки ринку основних операторів ринку в розрізі основних сегментів	22
4. Виробництво сільськогосподарської техніки в 2017-6 міс. 2023 рр.	24
4.1. Динаміка виробництва в кількісних показниках	24
4.2. Динаміка виробництва в вартісних показниках	25
4.3. Частки внутрішніх виробників	25
5. Зовнішня торгівля та ЗЕД	29
5.1. Експорт сільськогосподарської техніки з України в 2017-6 міс. 2023 рр.	29
- Тенденції у експорті для українського виробника (що експортувалось за останні роки)	29
- Обсяги в динаміці в натуральному та грошовому вираженні;	30
- Структура експорту за видами	31
- Географія	32
- Частка українського експорту в імпорті продукції іноземних країн, конкуренція з іншими постачальниками	33
- Частки експортерів	33
5.2. Імпорт СГТ в Україну в 2017-6 міс. 2023 рр. (обсяги за категоріями, географія)	34
- Тенденції у зовнішній торгівлі в цілому (в яких напрямках переважає імпорт)	34
- Основні торговельні партнери України (за часткою імпорту)	34
6. Аналіз ціноутворення на ринку. Опис факторів та складових, що впливають на формування ціни, структура	38
7. Брендинг і реклама (аналіз маркетингової політики українських виробників на ринку, визначення шляхів покращення як для експорту, так і для внутрішнього ринку) – аналіз того, як виробники використовують канали просування: соцмережі, блоги, участь у виставках	40
8. Висновки. Прогнозні показники ринку	41
8.1. Висновки і прогнозні тенденції розвитку ринку у розрізі сегментів та на ринках країн, визначених у розділі 5	41
8.2. Побудова гіпотез розвитку ринку. Прогнозні показники розвитку ринку в 2023-2027 рр. за сегментами	41
9. Рекомендації від українських експортерів	44
9.1. Визначення країн для експорту за товарними сегментами та рекомендації до просування продукції на ринку	44
9.2. Рекомендації для проєкту щодо проведення торговельних заходів	44
9.3. Рекомендації експертів	45

3 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

1. Загальна характеристика ринку

1.1. Опис ринку (вступна частина, методології, класифікатори)

Сільське господарство в Україні відіграє важливу роль у національній економіці та є однією з основних галузей, яка забезпечує продукцією як внутрішній ринок, так і зовнішній. Ринок сільськогосподарської техніки у країні є невід'ємною складовою сільського господарства і має свої унікальні особливості та характеристики.

Ринок сільськогосподарської техніки в Україні обслуговує широкий спектр сільгосппідприємств, від малих сімейних фермерських господарств до великих агрохолдингів. Кожний з цих сегментів має свої унікальні потреби та вимоги до техніки.

Україна має власних виробників сільськогосподарської техніки, а також імпортує техніку з інших країн, зокрема з ЄС та США. Імпорт іноземної техніки сприяє підвищенню конкуренції на ринку та розширює вибір для сільськогосподарських підприємств.

У 2022 році ринок сільськогосподарської техніки в Україні зазнав значного впливу війни. Поставки техніки та запчастин з-за кордону затримувались через порушення логістичних шляхів. Негативний відбиток на цю сферу наклали і дефіцит пального, а також блокування портів.

Аналіз ринку сільськогосподарської техніки проведений на базі інформації Державної служби статистики України, Державної митної служби, статистичних даних щодо міжнародної зовнішньої торгівлі, даних операторів ринку (включно з інтерв'ю представників бізнесу) та інформації з відкритих джерел.

Перелік кодів товарних груп, які були прийняті для аналізу:

Код НПП	Опис	Код УКТЗЕД
28.30.20	Трактори: - До 100 кінських сил; - Від 100 кінських сил.	8701
28.30.30	Навісна техніка: - Плуги; - борони, розпушувачі, культиватори, мотики та полольники; - Сівалки, садильники та машини розсадосадильні; - Розкидачі та розподільники добрив.	8432
28.30.40 28.30.50	Техніка для збору врожаю: - Косарки (усі); - Збирання зернових (комбайни); - Збирання коренеплодів.	8433
28.30.60	Іригаційне обладнання - Самохідне; - Що встановлюється на трактор.	8424 49 8424 80
28.22.17	Елеваторне обладнання (крім бункерів).	8428

Також у даному звіті розглядаються дрони для сільського господарства та інноваційне обладнання (датчики, контролери тощо).

4 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

1.2. Аналіз тенденцій, що впливали на ринок, як вони проявлялись і на які сегменти впливали; передумови та проблеми розвитку: до 2021 та після початку повномасштабної війни;

- Глобальні тренди у виробництві та застосуванні СГТ – ключові інновації, що можуть бути впроваджені в Україні

У світовій сільськогосподарській техніці спостерігаються такі тренди:

- Автоматизація та цифровізація є ключовими трендами у виробництві та застосуванні сільськогосподарської техніки. Автоматичні системи керування, системи навігації та дистанційного зондування дозволяють підвищити продуктивність і ефективність виробництва та використання техніки, а також зменшити витрати на робочу силу.
- Аграріям потрібно враховувати екологічні вимоги, що ставить перед виробниками техніки нові завдання. Сучасні сільськогосподарські машини повинні бути більш екологічно чистими, використовувати менше пального та хімічних засобів захисту рослин.
- Розвиток сервісного обслуговування є важливим фактором для забезпечення безперебійної роботи техніки. Сучасна сільськогосподарська техніка є складною і вимагає професійного обслуговування. Це також допомагає компанії-виробнику отримати лояльне ставлення від клієнтів.

В Україні є можливість впроваджувати такі ключові інновації у виробництві та застосуванні СГТ:

- Автономні системи керування дозволяють машині виконувати роботи без участі оператора. Це підвищує продуктивність і ефективність виробництва, а також зменшує витрати на робочу силу.
- Системи точного землеробства дозволяють точно вносити добрива, пестициди та воду, що підвищує продуктивність і ефективність виробництва.
- Роботи та автоматизовані системи можуть виконувати різноманітні сільськогосподарські роботи, що зменшує витрати на робочу силу.

Експерти на ринку зазначають, що українські виробники СГТ завжди дивляться на те, що роблять виробники з ЄС і намагаються запровадити ці найкращі практики у вітчизняному виробництві.

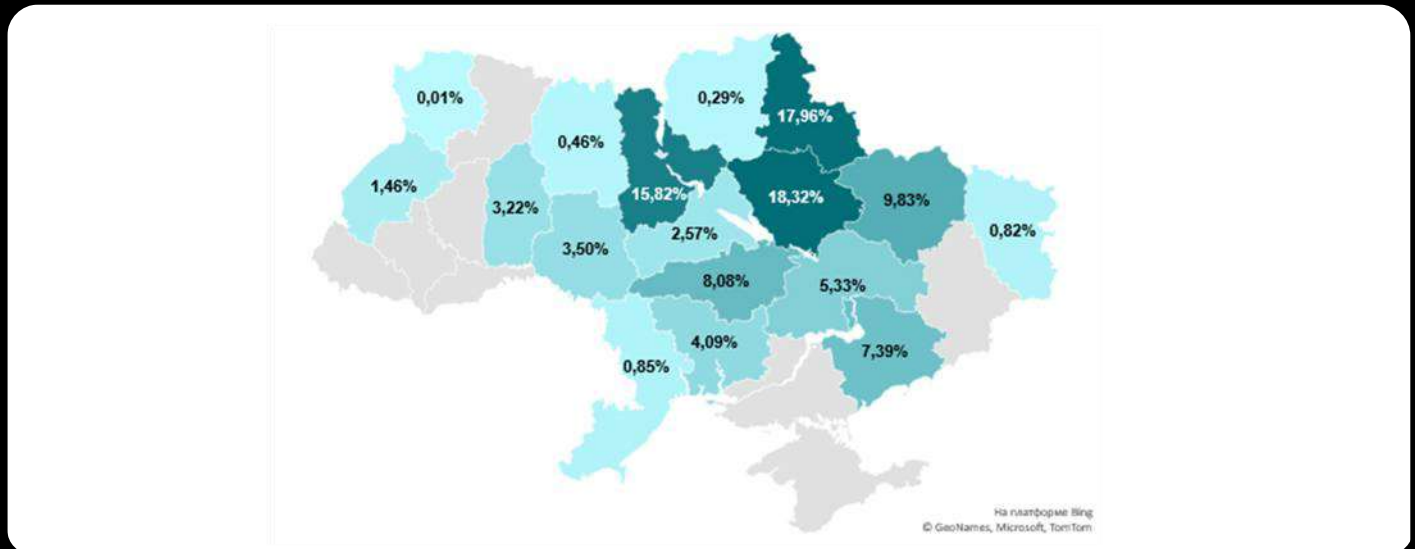
- Тенденції у локальному виробництві та залежності від імпорту комплектуючих

Експерти підтверджують залежність України від імпортних комплектуючих. Проте, за словами власника компанії-виробника, проблем з поставками наразі немає, ситуація була гіршою під час пандемії коронавірусу. Єдине, що впливає на швидкість поставки - черга на кордоні до України. Переважна більшість частин до сільськогосподарської техніки постачається з Німеччини, США та Італії (51.3% та 50.8% відповідно). Частка росії та білорусі навіть в 2021 не перевищувала 1,8%.

5 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

Частка виробників з регіону в загальному обсязі реалізації сільгосп техніки, станом на 2021 рік

Діаграма 1.2.1

Джерело Державна служба статистики України

Представник прямого імпортера причіпної техніки вважає, що залежність від імпортерських комплектуючих залишилась на довоєнному рівні. Його компанія імпортувала з країн Азії, ЄС, Великої Британії, структура та частки імпорту не змінилися. Ускладнень з постачанням немає.

Всі експерти називають свої компанії залежними від імпорту комплектуючих, в першу чергу з Італії, Німеччини, Іспанії та, в другу чергу – з Китаю.

Важливим чинником впливу багато експертів називають нестачу кадрів. Так, зі слів керівника виробничої компанії: «слюсарі захищають країну, комплектуючі є на складах, але збирати немає кому, залишився лише бухгалтер».

Коментар експерта

«Якщо робити техніку, яку можна використовувати 10 і більше років, і отримувати від неї прибуток, то відмовитись від імпортерських комплектуючих неможливо»

- Тенденції у споживанні (культура використання техніки в сільськогосподарській галузі)

Після початку повномасштабного вторгнення потреби у фермерів змінились, їх головна мета – збирання врожаю, а не наповнення автопарку різноманітними інноваційними машинами.

Сьогодні для сільськогосподарських підприємств в Україні ключовою є наявність потрібної техніки та її технічних характеристик. У більшості випадків фермери придбають необхідне обладнання, таке як сівалки і оприскувачі, у відповідності до поточних потреб. Однак у випадках, коли бракує власних оборотних коштів, вони часто оформлюють лізинг, оскільки це є швидким і вигідним рішенням.

У сучасних умовах фермери активно розглядають швидкі та ефективні підходи до сільськогосподарських робіт, і одним із таких рішень є широке використання агродронів. Ці літаючі пристрої допомагають вирішувати різноманітні завдання, такі як розпилення, боротьба зі шкідниками, десикація і інші. Використання дронів є вигідним, оскільки вони живляться від акумуляторів, що дозволяє заощадити кошти на паливі, яке продовжує зростати у вартості.

На думку більшості експертів, українські споживачі завжди надавали перевагу українській техніці.

6 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

- Регуляторні тенденції та аналіз законодавчого поля, що регулює галузь

Станом на початок 2023 р. в Україні діє режим воєнного стану, що впливає на правові особливості роботи з автоматичними приладами, особливо безпілотними літальними апаратами (БПЛА). До повномасштабного вторгнення українське законодавство було одним із найбільш лояльних у світі щодо використання повітряного простору для надання послуг дронами-обприскувачами та іншою робототехнікою у сільському господарстві. На початку 2022 р. використання БПЛА в сільському господарстві було заборонено, але Міністерство аграрної політики та продовольства України внесло зміни до процедури комунікації з військовими адміністраціями щодо отримання дозволів на польоти і робота сільськогосподарських БПЛА стала можливою.

Експерт, який працює в галузі сільгоспавіації зазначив в інтерв'ю, що бізнес в цьому напрямку повністю завмер, або пішов в тінь. За інформацією з інших джерел (дослідження використання агродронів в Україні) оцінено, що 32% операторів агродронів за 2022 рік втрачали БПЛА через блокування зв'язку системами РЕБ, це додатково ускладнює роботу в галузі

Для аграріїв, котрі використовують дрони, Міністерство аграрної політики та продовольства України розробило окрему Пам'ятку, у якій коротко визначило порядок запуску БПЛА у сільському господарстві. У пам'ятці вказано: повітряний простір для цивільних користувачів наразі закрито. Проте, "для можливості забезпечення належного використання безпілотних повітряних суден у сільському господарстві суб'єктам господарювання необхідно звернутися до відповідної обласної військової адміністрації на предмет можливості використання на конкретній території (у районі) безпілотних повітряних суден. Рішення щодо можливості використання повітряного простору безпілотними повітряними суднами в конкретній області ухвалює Генеральний штаб Збройних Сил України." (посилання).

За даними Agravery.com, станом на 2021 рік, в Україні тільки 30% всіх дронів використовувалось у сільському господарстві. Це значно менше, ніж у Китаї чи США, але зі здешевленням техніки, все більше агропідприємств купуватимуть БПЛА для своїх потреб.

7 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

- Після 24.02.2022 р. – ступінь руйнування парку техніки (оцінка)

Згідно з інформацією Міністерства аграрної політики та продовольства України, що була опублікована 8 червня 2022 року, фермери із семи постраждалих від війни областей України втратили 2281 одиницю сільгосптехніки. Це аграрії з Київщини, Сумщини, Чернігівщини, Луганщини, Донеччини, Херсонщини та Миколаївщини.

Станом на квітень 2023 р., KSE оцінює прямі збитки агросектору України у \$8,7 млрд. Основна сума прямих збитків (\$4,7 млрд) припадає на вкрадену, знищену та пошкоджену техніку. Загалом внаслідок війни, за попередніми даними, пошкоджено або зруйновано 109,6 тис. одиниць сільгосптехніки. Найбільше: тракторів – на \$2 млрд; сівалок – на \$647 млн; борін – на \$442 млн.

Сільгосптехніка майже щодня зазнає пошкоджень внаслідок авіаударів та обстрілів. Це помітно відображається на фінансах підприємств, ускладнює польові роботи. Частина техніки втрачається через підриви під час польових робіт, інша ж – була викрадена російськими окупантами.

За словами одного з респондентів проблем з імпортом комплектуючих наразі на ринку немає, логістика налагоджена, питання тільки в підвищенні ціни, часі доставки та затримках на кордонах. Суттєві проблеми спостерігалися під час коронавірусу, коли зупинились іноземні ринки, підприємства намагалися зробити запаси комплектуючих на складах, тож був створений штучний надлишок комплектуючих.

Інший респондент, що представляв компанія виробника, розказав, що компанія втратила більшу частину ринку на півдні України, поступово відновлюється ринок на Харківщині. Частка фермерів, яка раніше обробляла землю власною технікою в прифронтових регіонах евакуювали техніку в інші регіони, але не мають там землі, тому зараз змінили модель бізнесу та надають послуги або техніку в оренду. Респонденти оцінюють втрати збуту власної компанії після повномасштабного вторгнення: в 30-60%, адже основні споживачі були в Запорізькій та Херсонській області.

- Програми підтримки (гранти, кредитування та інші форми) – за наявності специфічних програм з закупівлі техніки

Державна кредитна програма «Доступні кредити 5-7-9%» запроваджена за ініціативи Президента України та Прем'єр-Міністра України з метою спрощення доступу мікро та малого бізнесу до банківського кредитування.

Завдання програми - посилення конкурентоспроможності українського мікро та малого бізнесу, створення нових робочих місць, повернення трудових мігрантів. За попередніми розрахунками програма сприятиме створенню понад 90 тис нових робочих місць.

У рамках програми діють три відсоткові ставки (залежно від дати заснування бізнесу та його річного обороту): 5% річних – якщо виручка до 25 млн грн і створюються мінімум 2 робочих місця протягом першого кварталу; 7% річних – для бізнесу з виручкою до 25 млн грн; 9% річних – для бізнесу з виручкою до 50 млн грн.

Додаткове зниження ставки кредитування: для Позичальників, до яких за умовами Програми застосовується процентна ставка 7% або 9% річних, протягом строку кредитування застосовувана процентна ставка зменшується на 0,5 % за кожне створене нове робоче місце на дату останнього дня місяця звітного (попереднього) кварталу порівняно з датою укладання Кредитного договору, але в будь-якому випадку такий розмір процентної ставки за кредитом не може бути нижче 5% річних.

8

Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

Компенсація 25% вартості сільгосптехніки та обладнання вітчизняного виробництва. Постановами КМУ № 130 та №86 затверджено програму компенсації 25%, у ній беруть участь тільки банки, які підписали з Мінагрополітики меморандум про загальні принципи співпраці. Придбання техніки або обладнання необхідно здійснити у виробника, що є акредитованим учасником програми, й оплатити покупку через уповноважений банк. Перелік техніки, за яку можна отримати компенсацію за [посиланням](#). Наразі дія даної програми призупинена, але у проекті держбюджету 2024 року передбачено виділення 1 млрд. грн на поновлення фінансування програми компенсацій аграріям за купівлю української с/г техніки.

Програма «Доступ до фінансування та підтримка стійкості ММСП в Україні» фінансується урядом Німеччини та реалізується німецькою федеральною компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH у співпраці з Deutsche Sparkassenstiftung für internationale Kooperation (DSIK) та Фондом розвитку підприємництва (ФРП). о участі в програмі розглядаються проекти з цільовим використанням коштів на закупівлю, модернізацію та реконструкцію основних засобів, а також поповнення обігових коштів. Максимальна сума проекту становить €240 тис. без ПДВ у гривневому еквіваленті. У програмі можуть взяти участь будь-які юридичні особи приватної форми власності, зареєстровані в Україні. ([Програма «Доступ до фінансування та підтримка стійкості ММСП в Україні» \(bdf.gov.ua\)](#))

Програма USAID Підтримка ММСП зернового напрямку в збільшенні потужностей зберігання та сушки зерна. Програма USAID АГРО збільшує розмір співфінансування з 185 до 380 мільйонів гривень та кількість потенційних проектів співфінансування з 10 до 20 для розширення елеваторних потужностей для зберігання та сушки зерна. Програма субгранту буде спрямована на розширення доступу ММСП до послуг з доробки, сушіння та зберігання зерна на елеваторах з метою збільшення обсягів та часу зберігання зернових та технічних культур, посилення стійкості бізнесу та покращення продовольчої безпеки в Україні. Діяльність даного запиту включає всю територію України за виключенням тимчасово окупованих територій. Прийом заявок третього етапу конкурсу завершився 12 червня 2023 року ([джерело](#)).

В Україні діє міжнародна програма «[Жнива перемоги](#)», спрямована на підтримку малих та середніх підприємств із земельним банком 200–500 га. Проект ініціювало Міністерство закордонних справ та Мінагрополітики, за сприяння благодійного фонду [благодійному фонду THE HOWARD G. BUFFETT Foudation](#). Загалом фонд закупив для аграріїв: 50 комбайнів, 55 тракторів та 60 сівалок. Суть міжнародної благодійної програми полягає у безоплатному наданні в оренду невеликим господарствам сучасної зернозбиральної техніки.

Компанія «[Ельворті](#)» з грудня 2022 по березень 2023 р. проводила заходи з підтримки українських аграріїв щодо відновлення техніки ELVORTI на постраждалих територіях України. У програму підтримки входить: дистанційна консультація, безкоштовні роботи з ремонту техніки ELVORTI у господарствах аграріїв, сервісною службою ELVORTI. Підтримку від компанії могли отримати аграрії із таких областей: Київська, Сумська, Чернігівська, Харківська, Херсонська, Миколаївська, Дніпропетровська, Запорізька. Компанія DroneUA у співпраці з USAID АГРО у 2022 р. реалізовувала програму доступу ММСП до новітніх технологій сільського господарства. В рамках програми проводилось навчання та консультації, надавались послуги внесення наземними та повітряними дронами ЗЗР та добрив, використання яких у рамках сільськогосподарських проектів та заходів за підтримки USAID Україна дозволяється згідно PERSUAP.

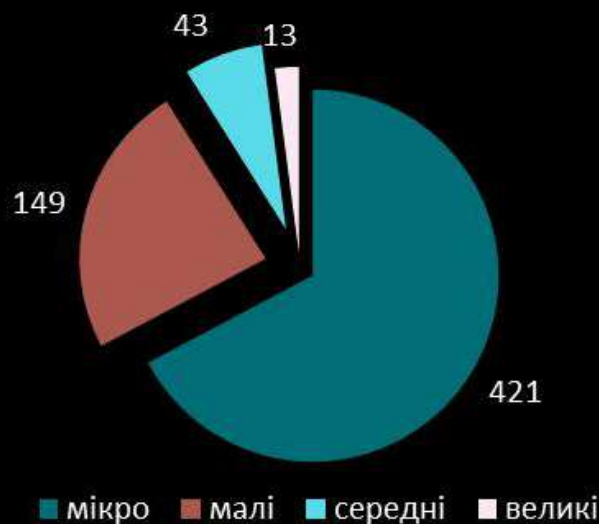
9 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

- Кількість МСБ на ринку

Згідно з даними Державної служби статистики України, в галузі виробництва машин і устаткування для сільського та лісового господарства 67% юридичних осіб – малі та мікро підприємства з кількістю працівників до 9 осіб. За аналізом даних по виробництву товарних груп техніки, яка включена в дослідження, жоден з виробників не є малим підприємством чи ФОП. Кількість малих підприємств, зареєстрованих за КВЕД 28.3 – 149 юридичних осіб, середніх – 43, разом – трохи більше 30%.

Розподіл зареєстрованих компаній, які працюють в галузі сільськогосподарського машинобудування за кількістю зайнятих працівників (за даними 2021 р.)

Діаграма 1.2.2

Джерело: Державна служба статистики України

10 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

1.3. Загальні показники ринку, розрахунок ємності ринку в натуральних та грошових показниках (виробництво + імпорт - експорт)

Ємність ринку сільськогосподарської техніки, 2017-2022 рр., в грошовому вираженні, \$ млн.

Таблиця 1.3.1

	2017	2018	2019	2020	2021	2022*
Виробництво	414,85	375,82	240,10	128,03	157,03	106,13
Імпорт	3 154,95	2 738,83	2 401,91	2 134,30	3 309,00	2 614,32
Експорт	132,24	120,49	116,01	101,59	140,54	92,58
Ємність ринку	3 437,56	2 994,16	2 525,99	2 160,74	3 325,49	2 627,87
Приріст, %		-13%	-16%	-14%	54%	-21%

Джерело: Державна митна служба України, Державна служба статистики України

Результати оцінки ємності ринку підтверджують думку експерта про стрімке зростання імпорту одразу після зняття обмежень, пов'язаних з карантинном під час пандемії COVID-19. Зменшення ємності ринку в 2022 р. є не лише наслідком повномасштабного вторгнення, а і поверненням до рівня попередніх років.

Ємність ринку сільськогосподарської техніки, 2017-2022 рр., в грошовому вираженні, \$ млн. з сегментацією за товарними групами

Таблиця 1.3.2

	2017	2018	2019	2020	2021	2022*
8424 Іригаційна техніка						
Виробництво	13,06	16,84	14,08	11,19	20,57	21,03
Імпорт	85,30	93,75	68,57	17,29	85,93	43,51
Експорт	6,44	8,66	8,00	4,16	10,10	6,75
Ємність ринку	91,92	101,93	74,65	24,32	96,40	57,79
Приріст, %		11%	-27%	-67%	296%	-40%
8428 Елеваторне обладнання						
Виробництво	36,04	26,23	29,49	23,85	24,67	23,27
Імпорт	79,57	77,29	75,96	49,89	66,50	45,68
Експорт	35,76	36,91	39,75	42,74	54,91	32,35
Ємність ринку	73,82	68,61	65,70	31,00	36,26	36,60
Приріст, %		-7%	-4%	-53%	17%	1%
8432 Навісна техніка						
Виробництво	247,42	230,60	136,70	35,82	61,75	26,64
Імпорт	642,79	619,50	472,00	486,10	732,14	379,39
Експорт	62,63	54,92	49,35	27,26	39,83	30,00
Ємність ринку	827,58	795,18	559,36	494,66	754,06	376,03
Приріст, %		-4%	-30%	-12%	52%	-50%
8433 Збиральна техніка						
Виробництво	56,22	47,54	29,18	13,63	11,75	2,95
Імпорт	961,04	668,93	562,70	544,09	884,45	560,53
Експорт	21,73	16,26	16,11	19,75	21,85	9,05
Ємність ринку	995,53	700,21	575,76	537,98	874,35	554,43
Приріст, %		-30%	-18%	-7%	63%	-37%
8701 Трактори						
Виробництво	68,16	52,61	30,65	43,53	38,30	32,23
Імпорт	1 386,25	1 279,36	1 222,68	1 036,93	1 539,97	1 585,21
Експорт	5,69	3,73	2,80	7,68	13,84	14,43
Ємність ринку	1 448,72	1 328,24	1 250,53	1 072,79	1 564,43	1 603,02
Приріст, %		-8%	-6%	-14%	46%	2%

11 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

Приріст в 2021 р. простежуються за всіма товарними групами, найбільший – в іригаційній техніці. В 2022 р. ємність за більшістю товарних груп зменшилася, а по тракторах та елеваторному обладнанню залишилась на рівні 2021 р. Основні причини – потреба в заміні знищеної техніки, а також зростання курсу валют, що призвело до збільшення цін на одиницю техніки.

1.4. Оцінка тіньового сегмента на ринку (на основі експертних інтерв'ю та побудови аналітичних розрахункових моделей)

Тіньовий ринок може включати три основні складові

- **Сірий імпорт.** За таких умов вартість обладнання на митниці може бути штучно занижена, або завозитись під іншим кодом з меншим митом. Така практика може існувати, проте в обмежених кількостях. Тіньовими можуть бути схеми закупівлі запчастин, в тому числі для обладнання точного землеробства (чіпи, мікросхеми). Такі поставки, судячи з результатів опитування та ринкового моніторингу, не перевищують загалом 5% ринку (більшість опитаних не говорять про тіньовий ринок, причина – не знають, або не хочуть – не з'ясована).

- **Кустарне виробництво.** Цей сегмент переважно представлений виробниками найпростішої продукції (як то плуги) – навісна техніка для тракторів малої потужності. Таке обладнання виконує базові функції для фермера, але коштує значно дешевше за повноцінне обладнання. За оцінками опитаних експертів, цей показник може сягати 15-20 відсотків.

- **Тіньові послуги.** Враховуючи поточний військовий стан в Україні, спостерігається зворотна ситуація: частка техніки подвійного призначення може бути ввезена за «цивільним» призначенням. Так певна частина БПЛА може імпортуватися як агродрони, проте застосовуватись в бойових діях.

За інформацією, отриманою від представника компанії «Хімічні авіаційні технології» (ХІАТ), наразі сільськогосподарська авіація не працює через умови воєнного стану. Ті аграрії, які використовують дрони, переважно роблять це без належних дозволів.

1.5. Сегментація і структурування ринку за технікою, що постачалась – За видами техніки

Ринок сільгосптехніки сегментується на наступні товарні групи:

- Елеваторне обладнання
- Навісна техніка
 - Борони, розпушувачі, культиватори, молотилки та полольники
 - Навісна техніка
 - Плуги
 - Сівалки, садильники та машини розсади
 - Розкидачі та розподільники добрив
- Трактори
 - До 100 к.с.
 - Від 100 к.с.
- Техніка для збору врожаю
 - Збирання зернових (комбайни)
 - Косарки
 - Збирання коренеплодів

12 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

- Іригаційне обладнання
 - Що встановлюється на трактор
 - Самохідне

- За походженням в розрізі кожного сегменту (імпортозалежність, висновки з приводу того, які сектори найбільш залежні)

Станом на 2022 рік в Україні дуже обмежене власне виробництво тракторів та збиральної техніки, проте добре представлене виробництво іригаційного та елеваторного обладнання. Оскільки розрахунки проведені в грошовому вираженні варто враховувати, що імпортна техніка в середньому дорожча за вітчизняну. Найбільш імпортозалежні товарні групи – трактори та збиральна техніка. По навісній техніці та елеваторному обладнанню в Україні є вітчизняна альтернатива високої якості, на думку експертів ринку. Ця техніка значно дешевша за імпортну, і тому при порівнянні в грошовому вираженні також переважає імпорт.

Коментар експерта

"У нас є 1-2 виробники, що дають гарне співвідношення ціни та якості, завод Кобзаренка – гарний приклад, на який слід рівнятися іншим. Вони конкурують у Польщі, Румунії з європейськими виробниками. Іншим ще далеко до повноправного та повноцінного гравця на експортному ринку.">

Частка імпорту сільськогосподарської техніки в 2022 р., в грошовому вираженні, \$ млн. з сегментацією за товарними групами

Таблиця 1.5.1

Товарна група	Імпорт, \$ млн	Виробництво, \$ млн	частка, %
Трактори	1585,2	32,2	98%
Збиральна техніка	560,5	2,9	99%
Навісна техніка	379,4	26,6	93%
Елеваторне обладнання	45,7	23,3	66%
Іригаційне обладнання	43,5	21,0	67%

Джерело: Державна митна служба України, Державна служба статистики України

На думку представника компанії, що надає техніку в лізинг, залежність від імпорту значна, раніше в його компанії окремі позиції закупували в росії та білорусі (трактори, вантажівки, оприскувачі), зараз їх замінили європейською технікою, яка дорожча та має доволі складну логістику. Інші експерти також підтверджують залежність від імпорту та складної логістики з країн західної Європи.

- Нова/ бувша у використанні техніка

Дані, що дозволяють розподілити техніку за ознакою новизни, наразі доступні лише по 2021 р. включно, отже розподіл був оцінений за станом ринку до повномасштабного вторгнення. Найбільша частка імпорту вживаної техніки в товарній групі тракторів, найменша – навісної техніки:

- Трактори – 15,6%
- Збиральна техніка – 14,4%
- Іригаційне обладнання – 7,0%
- Елеваторне обладнання – 2,4%
- Навісна техніка – 2,3%

13 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

- За потужністю (де релевантно)

За потужністю поділяється техніка лише в товарній групі тракторів. Оскільки виробництво тракторів в Україні дуже обмежене, оцінка сегментів ринку проведена за обсягами імпорту. За даними 2021 р., частки імпорту у грошовому вираженні майже рівні: частка імпорту тракторів потужністю до 100 к.с. – 48%, потужністю більше 100 к.с. – 52%.

- Частка іноземного капіталу на ринку

Походження капіталу ТОП-10 українських компаній (визначені за обсягами виробництва в грошовому вираженні в 2021 р.)

Таблиця 1.5.2

Компанія	Капітал
Завод Кобзаренка	Український (раніше з німецькою часткою)
ПАТ "Богуславська Сільгосптехніка"	український
ПП "ЛубниМаш"	український
АТ Ельворті	український
ПАТ "Карлівський машинобудівний завод"	український
ТОВ "Системи модернізації складів"	український
ТОВ "Варіант Агро Буд"	український
ТОВ НВП "Білоцерківмаз"	Іноземний (Кіпр)
ТОВ "Дювельсдорф Україна"	Іноземний (Німеччина)
ПАТ "ВО "ВОСХОД"	український

Джерело: Державна митна служба України, Державна служба статистики України

14 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

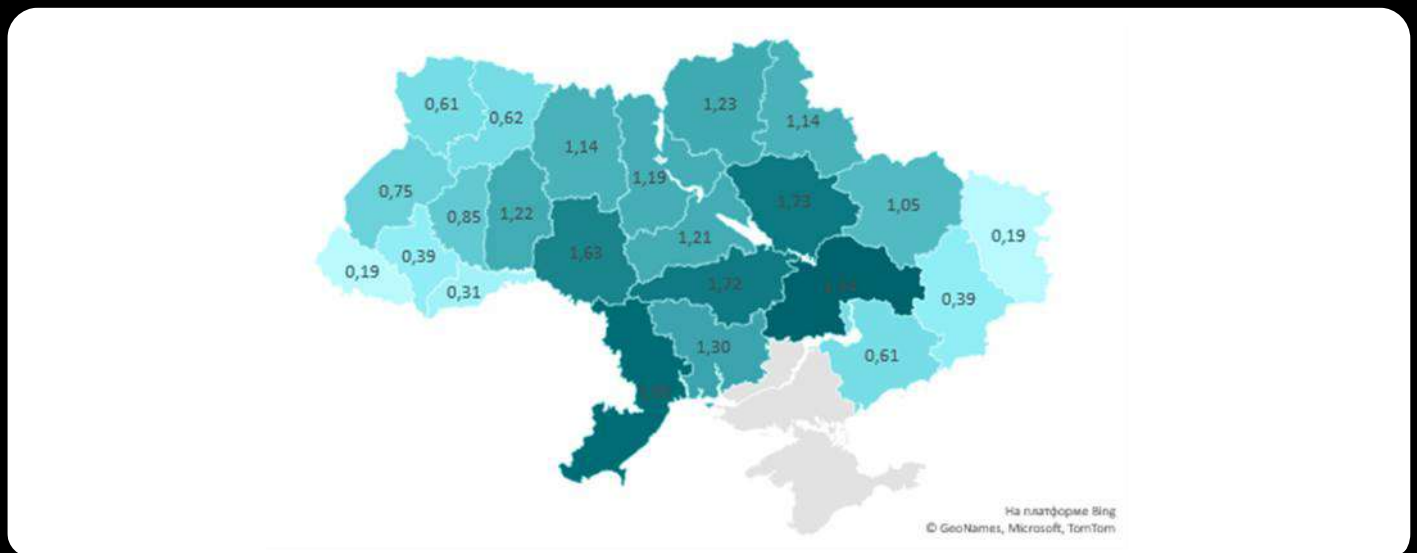
2. Аналіз показників ринків для збуту української СГТ

2.1. Посівні площі в Україні за областями та за видами культур

За словами директора Департаменту аграрного розвитку Мінагрополітики Ігоря Віштака, посівні площі у 2023 зменшилися на 7 млн га порівняно із довоєнним показником - 29 млн га. Через війну суттєво змінюється структура посівних площ та обсяги посівів. А зменшення кількості внесення добрив безпосередньо впливає на показники валового збору врожаю та якість продукції.

Посівні площі в Україні за областями, 2022 р., млн. га, %

Діаграма 2.1.1

Джерело: дані Державної служби статистики України, оцінка Pro-Consulting

В структурі сільськогосподарських культур переважають зернові та олійні культури, відносно слабо розвинене виробництво овочів та фруктів.

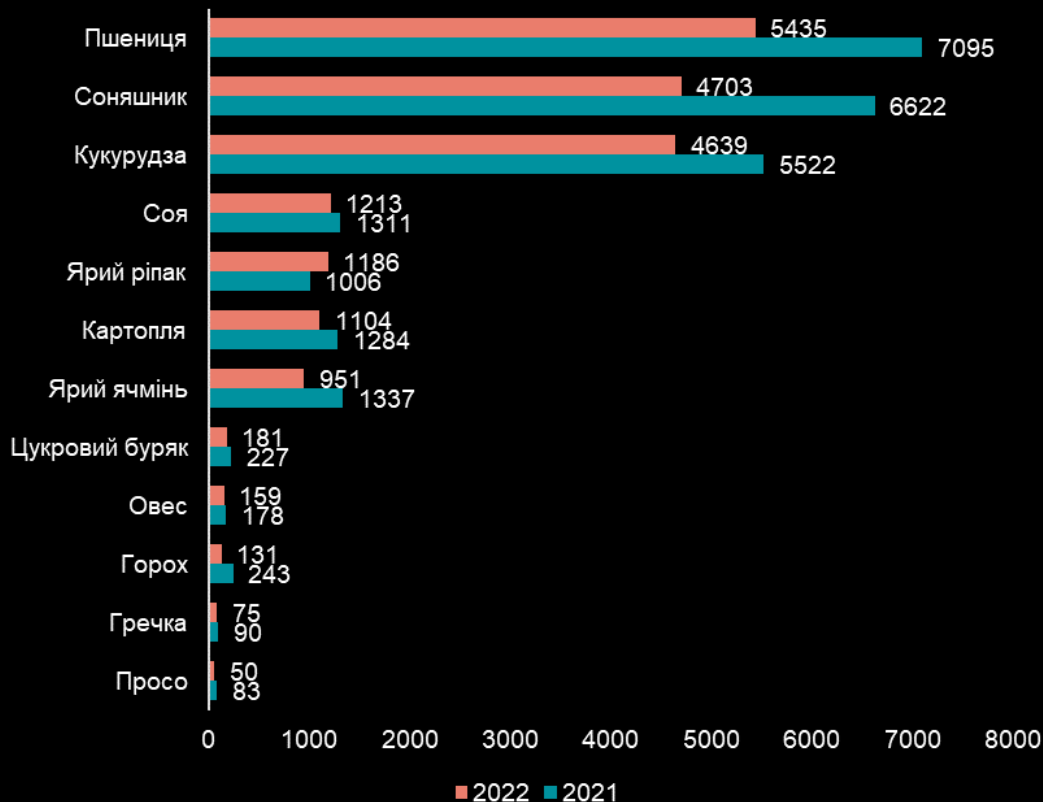
Оскільки зернові культури є домінуючими в Україні, попит на сільськогосподарську техніку, спеціалізовану на вирощуванні і обробці зернових (трактори, комбайни, сівалки тощо), є високим і стійким. Виробники техніки, спрямованої на цей сектор, мають стабільну та перспективну ринкову базу. За підсумками посівної кампанії 2022, найбільша зміна в структурі посівів стосувалася пшениці, кукурудзи, соняшника і сої.

Площа посівів ярої пшениці та сої залишилася на рівні попереднього року. Площі посівів під соняшник скоротилися у порівнянні з 2021 роком, але несуттєво і зберегли високий показник у 4,7 млн га.

15 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

Посівні площі в Україні за видами культур, у 2021 та 2022 рр., тис. га

Діаграма 2.1.2

Джерело: дані міністерства аграрної політики та продовольства України, оцінка Pro-Consulting

Друга посівна після початку повномасштабного вторгнення виявилась складніше за посівну 2022 р. основними проблемами стали нестача добрив та ЗЗР, недостатня підготовка землі (затягнувся збір пізніх культур восени 2022 р.), став відчутнішим брак кадрів. Також аграрії врахували складнощі з експортом зернових та зменшили посіви цієї групи на користь олійних, овочевих культур, а подекуди – цукрових буряків.

За результатами збору врожаю ранніх зернобобових врожай 2023 р. має переважно низьку якість, причинами експерти називають несприятливі погодні умови економію на добривах та ЗЗР. Як наслідок, частина фермерів не може реалізувати врожай за цінами, які забезпечили б прибуток. Навіть та частка врожаю, який має високу якість під питанням через блокування портів та часткову заборону експорту з України. Наразі більшість експертів вважають доцільним розвивати внутрішнє споживання за рахунок переробки та спрямування зернових в тваринництво.

Також на переробці в Україні в поточному сезоні роблять акцент виробники олійних. Наразі вони сильно залежать від цін на світовому ринку олії та можливості експортувати. Додаткову конкуренцію продуктам переробки олійних (шроту) створюють дешеві зернові низької (фуражної) якості.

Така ситуація пригнічує попит на сільгосп техніку та комплектуючі, оскільки аграрії не мають оборотних коштів, а тим більше не готові інвестувати з багаторічним терміном окупності. Проте через обмежені можливості реалізації зростає потреба в зберіганні, в тому числі довготривалому. Можна прогнозувати зростання попиту на елеваторне обладнання, до того ж додаткова потреба – відновлення елеваторів, що були зруйновані або пошкоджені в наслідок атак росії на зернову інфраструктуру України.

16 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

2.3. Аналіз ланцюгів доданої вартості в сільському господарстві та переробці. Визначення слабких місць в сільськогосподарській техніці

Джерело Створення доданої вартості в ланцюгу «зерно-борошно-хліб»
Ефективна економіка № 12, 2014 ([посилання](#))

Наразі на ланці вирощування зернових проблеми сильно залежать від розташування підприємств. В прифронтових та прикордонних регіонах зазнає пошкодження безпосередньо техніка всіх типів. В інших регіонах зберігається небезпека атак ракетами та ударними БПЛА. З весни 2023 р. значно посилились ракетні обстріли віддалених від фронту регіонів, зокрема відбулись атаки Тернопільської, Хмельницької, Львівської областей. Від початку повномасштабного вторгнення, за даними бюлетеню [Ecodozor](#), пошкоджено 140 підприємств сільського господарства (з них 14 у серпні 2023 р.) та 96 підприємств харчової промисловості (з них 4 у серпні 2023 р.). Тривають постійні обстріли прифронтових та прикордонних територій, в тому числі Чернігівської, Сумської, Харківської областей. За оцінкою Київської школи економіки (KSE), загальна сума прямих задокументованих збитків, завданих Україні через повномасштабне вторгнення росії, станом на квітень 2023 року сягає \$147,5 млрд., з них збитки агропромислового комплексу України – \$8,9 млрд., у порівнянні з березнем вони зросли на \$0,2 млрд. Окремо втрати ММСП були оцінені FAO ([джерело](#)), загальна вартість збитків сільськогосподарських підприємств, що обробляють до 250 га, оцінюється у рослинництві та тваринництві у \$3,85 млрд. Більшість опитаних FAO виробників стикаються з проблемами доступу до сільськогосподарських ресурсів через високі ціни, брак працівників, нестачу палива або електроенергії для забезпечення роботи сільськогосподарської техніки або навіть відсутність доступу до електроенергії.

На ланці зберігання та переробки під загрозою знаходяться елеваторні потужності. В III кварталі значних пошкоджень зазнали потужності по зберіганню зернових та олійних в Одесі, м. Рені, м. Ізмаїл Одеської області та в м. Старокостянтинів (Хмельницька обл.). Про значні втрати внаслідок обстрілів заявляли великі компанії, зокрема «Кернел» та «Нібулон». За інформацією спеціалізованого порталу [Elevatorist.com](#), збитки «Кернел» сягнули \$20 млн., на відновлення необхідно не менше 12 місяців. Зруйновані або значно пошкоджені елеватори, системи навантаження-розвантаження, потужності по зберіганню відходів переробки зерна. Загалом до повномасштабного вторгнення в Україні за оцінкою порталу [Elevatorist.com](#) було 56,6 млн т потужностей одночасного зберігання зернових. 165 елеваторів станом на кінець 2022 р. знаходилися у тимчасово окупованих Луганській, Донецькій, Запорізькій та Херсонській областях – це більше 10% від наявних до 2022 р. сертифікованих потужностей зі зберігання зерна, крім того було пошкоджено та знищено елеваторні потужності обсягом 9,4 млн т. Частково втрати були компенсовані відкриттям нових елеваторів в західному регіоні. За оцінкою [AgroTimes](#) станом на серпень 2023 в Україні є в наявності потужності для одночасного зберігання близько 49 млн тонн продукції. Отже знищено або пошкоджено більше 17 млн. т потужностей. Окремо зазначають втрати доступу до елеваторів, які були розташовані на березі Каховського водосховища та завантажувались з водного транспорту.

На ланці виготовлення продукції також існують потреби у обладнанні для зберігання великих обсягів сировини та продукції (силосів), а враховуючи обмеженість експорту зернових, переробна ланка в цій галузі в найближчій перспективі може помітно зрости.

17 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

2.4. Аналіз рівня технологічності сільського господарства в різних країнах для визначення потенційних експортних ринків

Для визначення рейтингу країн за рівнем технологічності сільського господарства розраховано рівень інвестицій в нову СГ-техніку (доларів на 1 га посівів основних культур). До розрахунку прийняті лише країни, де посівна площа перевищує 500 тис. га, що дозволяє виключити обмежені ринки країн з малою площею.

Україна в такому рейтингу займає **44 місце**, проте варто зауважити, що розрахунок проведено за даними 2022 р, коли імпорт техніки в Україну знизився з причини повномасштабного вторгнення країни-агресора.

ТОП-30 країн за рівнем інвестицій в сільгосп-техніку в 2022 році

Таблиця 2.4.1

	Країна	Площа вирощування основних культур, млн. га	Сумарний імпорт техніки в 2022 р. млн.\$	Інвестиції, \$ на га
1	Австрія	0,83	1758,28	2 118,83
2	Велика Британія	3,27	4230,61	1 293,05
3	Чехія	1,40	1750,66	1 246,87
4	Італія	3,28	3715,33	1 132,17
5	Німеччина	6,18	6640,03	1 073,59
6	Литва	1,42	1422,00	1 001,70
7	Швеція	1,01	946,42	941,36
8	Словаччина	0,79	676,03	853,00
9	Франція	9,68	7868,70	813,27
10	Корея (Республіка)	0,86	654,24	763,64
11	Данія	1,37	1010,07	737,34
12	Колумбія	1,11	717,87	644,13
13	Хорватія	0,61	366,34	603,63
14	Латвія	0,78	440,74	563,75
15	Болгарія	1,97	1090,40	552,45
16	Угорщина	2,44	1306,49	536,35
17	Канада	18,85	7682,78	407,49
18	Фінляндія	0,97	376,91	387,22
19	Перу	1,24	440,18	353,78
20	Японія	1,93	641,64	332,47
21	Іспанія	6,15	2024,89	329,17
22	Малайзія	0,66	210,45	320,95
23	Польща	7,47	2336,10	312,59
24	Греція	0,74	228,62	307,71
25	США	90,29	25056,62	277,52
26	Румунія	5,57	1406,59	252,45
27	Еквадор	0,78	165,06	211,20
28	Узбекистан	1,50	307,62	205,62
29	Уругвай	1,65	334,94	203,40
30	ПАР	4,72	917,09	194,34
...				
44	Україна	17,17	1262,478	73,51

18 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

3. Основні оператори ринку (виробники) - з часткою МСБ

3.1. Перелік основних операторів ринку і їх структурування

Основні оператори ринку сільськогосподарської техніки в Україні

Таблиця 3.1.1

Загальна інформація український/ іноземний капітал	Види діяльності і спеціалізація	Товарні групи, торговельні марки і асортимент; допоміжні послуги	Канали збуту	Дистриб'ютори та представники	Експортна діяльність та оцінка експортної спроможності	Вплив війни (релокація, пошкодження, обмеження збуту)
8424 Іригаційна техніка						
ПАТ "БОГУСЛАВСЬКА СІЛЬГОСПТЕХНІКА" https://boguslav.ua/ Українська компанія	Виробництво техніки для внесення добрив та ЗЗР	Сільськогосподарські обприскувачі (причепні та самохідні) Аплікатори для внесення рідких мінеральних добрив за частини Переобладнання сівалок та культиваторів	переважно прямі продажі споживачу	Україна (представництва в більшості областей), Казахстан, Молдова	Молдова, Казахстан, Польща	незначний
ТДВ "ЛВІВАГРОМАШПРОЕКТ" https://lvivagromash.com/ Українська компанія	Виробництво, обслуговування, продаж	Обприскувачі, протруювачі, стаціонарні установки, навантажувач зерна, дезінфекційні установки, змішувач препаратів, установка для вакцинації	Прямі продажі або дилери	Україна, Австрія, Естонія, Польща, Румунія, Молдова, Болгарія, Словаччина, Казахстан, Латвія, Ізраїль, ПАР, Італія	Австрія, Естонія, Польща, Румунія, Молдова, Болгарія, Словаччина, Казахстан, Латвія, Ізраїль, ПАР, Італія	незначний
ТОВ "ЕНЕРГОМЕХКОМПЛЕКТ" https://enmek.com/ Українська компанія	Виготовлення редукторів, виготовлення двигунів серії "Д", для кранів та екскаваторів, виготовлення самохідних обприскувачів та розкидачів,	Обприскувачі Водолій 1,2 (аналог РОСА)	Прямі			
ТОВ "ТЕХНОТОРГ" https://technotorg.com/ Українська компанія	Продаж с/г техніки та запчастин	Самохідна та навісна С/Г техніка всіх видів	Прямі	Україна	імпортер	Незначний
ТОВ "АГРОТЕХСОЮЗ" https://www.ats.in.ua/ Українська компанія	Продаж с/г техніки, запчастин, обслуговування	С/Г техніка(бу також), запчастини, обслуговування. Торговельні марки: CLAAS, AMAZONE, Steketee, VALLEY, GERINGHOFF, LEMKEN, ALPEGO	Прямі	Україна	імпортер	Незначний
ТОВ "АБА АСТРА" https://astra-group.ua/	Продаж с/г техніки, запчастин, обслуговування	"Fendt, Valtra, Horsch, Manitou, Berthoud, Valley, FraMest, Oros, Trimble, Boqballle	Прямі	Україна	імпортер	
ТОВ "АГРОСЕМ" https://agrosem.ua/	Продаж с/г техніки, запчастин, обслуговування, добрива	John Deere, Väderstad, Kramer, Gregoire Besson, Monosem, Sulky, Lindsay. та ін.			імпортер	Представництво в Запоріжжі не працює
ТОВ "СПЕКТР-АГРО" https://www.spectr-agro.com/	Продаж с/г техніки, запчастин, обслуговування, добрива	Сільгосп техніка торговельних марок HARDI, Kockerling, Deutz-Fahr, Dieci, SOLA, FALC, ARBOS, MADARA, QUIVOGNE	Прямі	Україна	імпортер	
ДП "АМАЗОНЕ-УКРАЇНА" http://www.amazone.com.ua/	Продаж с/г техніки, запчастин, обслуговування	Обприскувачі, протруювачі, стаціонарні установки, навантажувач зерна, дезінфекційні установки, змішувач препаратів, установка для вакцинації	Прямі	Україна, Австрія, Німеччина	імпортер	
ПАТ Ельворті https://elvorti.com/	Виробництво та продаж с/г техніки, запчастин, обслуговування	Сівалки пневматичні, Сівалки механічні зернові, Сівалки точного висіву, Культиватори для просапних культур, Культиватори суцільного обробітку ґрунту, Борони дискові дворядні, Борони дискові чотирирядні	Прямі та через дилера	Україна	Вірменія, Болгарія, Казахстан, Румунія, Монголія, Угорщина, Польща, Молдова, Литва	

19 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

8432 Навісна техніка						
Завод Кобзаренка https://kobzarenko.com.ua/ Українсько-німецьке фінансування Має філію в Польщі	Виробник	Тракторні причепи, перевантажувальні бункери завантажувачі/розвантажувачі і вагонів; зернопакувальне обладнання; розкидачі міңдобрив; відвали, ковші та інше навісне обладнання.	Прямі та через дилерів	Має представництва в країнах ЄС, Казахстані, Австралії, ПАР	Експортер, широка географія	11% персоналу мобілізовані
ТОВ "ВЕДЕРСТАД" https://www.vaderstad.com/ua/ ДП шведської компанії	Продаж с/г техніки, запчастин, обслуговування	Культиватори з зубцями, Комбіновані культиватори, Дискві культиватори, Зубчасті борони, Валики, Сівалки, Посівні машини, Запчастини	Продажі через посередників в		імпортер	Закриті представництва в Донецькій, Запорізькій, Херсонській областях
ТОВ "ПОЛЕТЕХНІКА -АГРО"	Продаж с/г техніки та інтелектуальних систем	Сільськогосподарська техніка, точне землеробство, насіння, добрива, засоби захисту рослин.	Прямі	Україна	імпортер	
ДП "АМАЗОНЕ-УКРАЇНА" http://www.amazone.com.ua/	Продаж с/г техніки, запчастин, обслуговування	Обприскувачі, протруювачі, стаціонарні установки, навантажувач зерна, дезінфекційні установки, змішувач препаратів, установка для вакцинації	Прямі	Україна, Австрія, Німеччина	імпортер	
ТОВ "АБА "АСТРА" https://astra-group.ua/	Продаж с/г техніки, запчастин, обслуговування	Всі види С/Г техніки, торгових марок Fendt, Valtra, Horsch, Manitou, Berthoud, Valley, FraMest, Oros, Trimble, Vogballe	Прямі	Україна	імпортер	Представництво в Запоріжжі не працює
ТОВ "ХОРШ УКРАЇНА" https://www.horsch.com/ua/home	Продаж с/г техніки та інтелектуальних систем	Грунтообробна техніка, гібридне с/г, посівна техніка, сівалки точного висіву, техніка для догляду за посівами , логістика, інтелектуальні системи.	Прямі	Німеччина, Америка, Канада, Франція, Велика Британія, РФ, Бразилія, Чехія, Польща	імпортер	
Тайтен машинері Україна https://www.titanmachinery.ua/	Продаж с/г техніки та інтелектуальних систем, обслуговування	С/Г техніка: CASE IH, Bednar, KUHN, McFarlane. Ще представлені дрони та інтелектуальні системи.	Прямі	Україна	імпортер	
ТОВ "МАСКІО-ГАСПАРДО УКРАЇНА" https://www.maschiogaspardo.com	Продаж с/г техніки та інтелектуальних систем, обслуговування	Розкидачі добрив, обприскувачі, рулонний прес-підбирач	Прямі	Італія, Україна	імпортер	
ТОВ "ЗОЛОЧІВ ТХ" https://zolochivtx.com/uk/	Продаж с/г техніки, запчастин, обслуговування	Культиватори, алейні помпи для рідкого гною, сівалки, обприскувачі, дискві борони, сівалки зернові, причіп-перевантажувач, накопичувач-перевантажувач цукрових буряків.	Прямі	Україна	імпортер	
ТОВ "КОМПАНІЯ "АЛБІОН" https://www.albion.biz.ua/	Продаж с/г техніки, запчастин, обслуговування	Техніка: трактори, комбайн, посівна техніка Kverneland, ґрунтообробна техніка Kverneland, посівна техніка Great Plains, ґрунтообробна техніка Great Plains, обприскувачі, розкидачі добрив	Прямі	Україна	імпортер	
ПАТ Ельворті https://elvorti.com/	Виробництво та продаж с/г техніки, запчастин, обслуговування	Сівалки пневматичні, Сівалки механічні зернові, Сівалки точного висіву, Культиватори для просапних культур, Культиватори суцільного обробітку ґрунту, Борони дискві дворядні, Борони дискві чотирирядні	Прямі та через дилера	Україна	Вірменія, Болгарія, Казахстан, Румунія, Монголія, Угорщина, Польща, Молдова, Литва.	
8433 Збиральна техніка						
ТОВ "ЛАНДТЕХ" https://landtech-ukraine.com/	Продаж с/г техніки, запчастин, обслуговування	С/Г техніка: John Deere JCB Monosem Gregoire Besson Zimatic Mazzotti Nardi	Прямі	Україна	імпортер	
ТОВ "РДО УКРАЇНА"	Продаж с/г техніки, запчастин, обслуговування	С/Г техніка: FAST, Lindsay, Geringhoff, Hagie, Kramer, Mazzotti, Monosem, Sully, Väderstad	Прямі	Україна	імпортер	

20 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

ТОВ "ТЕХНОТОРГ" https://technotorg.com/ Українська компанія	Продаж с/г техніки та запчастин	Самохідна та навісна С/Г техніка всіх видів	Прямі	Україна	імпортер	Незначний
ТОВ "КОМПАНІЯ ЛАН" https://landlaas.com.ua/	Продаж с/г техніки та запчастин	С/Г техніка: CLAAS BEDNAR AMAZONE LEMKEN	Прямі	Україна	імпортер	
ТОВ "АГРОСЕМ" https://agrosem.ua/	Продаж с/г техніки, запчастин, обслуговування, добрива	John Deere, Väderstad, Kramer, Gregoire Besson, Monosem, Sulky, Lindsay. та ін.			імпортер	Представництво в Запоріжжі не працює
ТОВ "ЕРІДОН ТЕХ" https://www.eridon-tech.com.ua/	Продаж с/г та комерційні техніки та запчастин + інтелектуальних систем	С/Г Техніка: Посівна та ґрунтообробна техніка Kverneland, Great Plains. Обприскувачі, Розкидачі Добрив Foton, Hongyan	Прямі	Україна	імпортер	
ТОВ "ІНТЕРТЕХІНВЕСТ" https://www.iti.com.ua/	Продаж с/г техніки та запчастин	С/Г техніка: CLAAS, Maschio Gaspardo, LEMKEN, RAUCH, HF Agro, Elvorti	Прямі	Україна	імпортер	
ТОВ "АГРОТЕК-ІНВЕСТ" https://agrotek.ua/	Продаж с/г техніки та запчастин	Трактори, зернозбиральні машини, жнивarki для комбайнів, кормозбиральне обладнання, сівалки точного висіву, телескопічні навантажувачі, обприскувачі, техніка для обробки ґрунту, зернові сівалки, інтелектуальні системи	Прямі	Україна	імпортер	
ТОВ "АГРОТЕХСОЮЗ" https://www.ats.in.ua/ Українська компанія	Продаж с/г техніки, запчастин, обслуговування	С/Г техніка(біу також), запчастини, обслуговування. Торговельні марки: CLAAS, AMAZONE, Steketee, VALLEY, GERINGHOFF, LEMKEN, ALPEGO	Прямі	Україна	імпортер	Незначний
ТОВ "ТЕННЕССІ"	Продаж с/г техніки, запчастин, обслуговування	Трактори	Прямі	Україна	імпортер	
8701 Трактори						
ТОВ "АБА "АСТРА" https://astra-group.ua/	Продаж с/г техніки, запчастин, обслуговування	Всі види С/Г техніки, торгових марок Fendt, Valtra, Horsch, Manitou, Berthoud, Valley, FraMest, Oros, Trimble, Bogballe	Прямі	Україна	імпортер	Представництво в Запоріжжі не працює
ТОВ "ІНТЕРТЕХІНВЕСТ" https://www.iti.com.ua/	Продаж с/г техніки та запчастин	С/Г техніка: CLAAS, Maschio Gaspardo, LEMKEN, RAUCH, HF Agro, Elvorti	Прямі	Україна	імпортер	
ТОВ "АГРОТЕХСОЮЗ" https://www.ats.in.ua/ Українська компанія	Продаж с/г техніки, запчастин, обслуговування	С/Г техніка(біу також), запчастини, обслуговування. Торговельні марки: CLAAS, AMAZONE, Steketee, VALLEY, GERINGHOFF, LEMKEN, ALPEGO	Прямі	Україна	імпортер	Незначний
Тайтен машинері Україна https://www.titanmachinery.ua/	Продаж с/г техніки та інтелектуальних систем, обслуговування	С/Г техніка: CASE IH, Bednar, KUHN, McFarlane. Ще представлені дрони та інтелектуальні системи.	Прямі	Україна	імпортер	
ТОВ "РДО УКРАЇНА"	Продаж с/г техніки, запчастин, обслуговування	С/Г техніка: FAST, Lindsay, Geringhoff, Hagie, Kramer, Mazzotti, Monosem, Sulky, Väderstad	Прямі	Україна	імпортер	
ТОВ "ТЕХНОТОРГ" https://technotorg.com/ Українська компанія	Продаж с/г техніки та запчастин	Самохідна та навісна С/Г техніка всіх видів	Прямі	Україна	імпортер	Незначний
Целпелін Україна https://zerpelin.ua/	Продаж с/г техніки та запчастин	Сільськогосподарська техніка. Техніка для обробки ґрунту Посівна техніка Комбайни Техніка для збирання сіна Техніка для зрошення Будівельна техніка	Прямі	Україна	імпортер	

21 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

ТОВ "АГРОСЕМ" https://agrosem.ua/	Продаж с/г техніки, запчастин, обслуговування, добрива	John Deere, Väderstad, Kramer, Gregoire Besson, Monosem, Sulky, Lindsay. та ін.			імпортер	Представництво в Запоріжжі не працює
ТОВ "ЛАНДТЕХ" https://landtech-ukraine.com/	Продаж с/г техніки, запчастин, обслуговування	С/Г техніка: John Deere JCB Monosem Gregoire Besson Zimmatic Mazzotti Nardi	Прямі	Україна	імпортер	
ТОВ "ТЕХНОТОРГ-ДОН" https://technotorg.com/ Українська компанія	Продаж с/г техніки та запчастин	Самохідна та навісна С/Г техніка всіх видів	Прямі	Україна	імпортер	Незначний
8428 Елеваторне обладнання						
ПП "ЛубниМаш" https://lubnymash.com/	Виробництво	Елеваторне обладнання	Дилери	Україна, Узбекистан, Казахстан	Виробник	
ТОВ "ВАРІАНТ АГРО БУД" https://variant-ab.com.ua/	Виробництво	Елеваторне обладнання	Прямі	Україна	Виробник	
ТОВ "Системи модернізації складів"	Виробництво	01. Комплексні технологічні лінії 02. Транспортери та конвеєри 03. Калібратори 04. Підйомники та перекидувачі 05. Миття та очистка 06. Машини для різки 07. Бункери-накопичувачі 08. Вагове обладнання 09. Все для складу 10. Елементи благоустрою	Прямі	Україна	Виробник	
ПАТ "КАРЛІВСЬКИЙ МАШИНОБУДІВНИЙ ЗАВОД" https://kmzindustries.ua/	Виробництво	Силоси на плоскому днищі Силоси з конусним днищем Силоси ХЕ для борошна Тимчасові зерносховища Зерносушарки Brice-Baker Зерносушарки ДСП Ланцюгові транспортери ТСЦ Гвинтові конвеєри КГ	Прямі	Україна	Виробник	
ТОВ "ТРАНС СИСТЕМ ІНЖИНІРИНГ" http://www.tsystem.com.ua/uk/	Виробництво	Вакуумні підйомники Конвеєри Нестандартне та технологічне обладнання	Прямі	Україна	Виробник	
ТОВ "ЕЛЕВАТОРПРОМСЕРВІС" https://elevatomik.com/	Виробництво	Ваги, норії нкц, автомобілерозвантажувач, транспортери, пробовідбірники, самопливне обладнання	Прямі	Україна	Виробник	
ТОВ ПМК "ЗЕРНОБУД" https://zeosokol.prom.ua/ua/	Виробництво	Транспортне обладнання для зерна Зерносховища (силоси) Зерносушарки Охолоджувач зерна (плотковий) Бункер вентиляований (типу ОБВ-20/40) Ваги Бункерні дозуючі Вентилятори	Прямі	Україна	Виробник	
ПАТ "ХОРОЛЬСЬКИЙ МЕХАНІЧНИЙ ЗАВОД" https://mehzavod.com.ua/ua/	Виробництво	Верстати вальцедекові Деташер Дробарки молоткові Засувки ланцюгові	Прямі	Україна	Виробник	

22 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

3.2. Частки ринку основних операторів ринку в розрізі основних сегментів

В сегментах навісної, збиральної техніки та тракторів основними гравцями ринку є імпортери техніки, власне виробництво обмежене та займає менше 10%.

В сегментах іригаційної техніки та елеваторного обладнання переважають вітчизняні виробники (позначені жирним шрифтом).

Серед українських виробників станом на 2022 р. значна частка – середні компанії (за кількістю працівників) згідно з даними з відкритих джерел. По окремих галузях частка таких компаній досягає 90%, детальніше кількість працівників в компаніях – лідерах по виробництву наведена в таблиці 4.3.2

Частки ринку основних операторів ринку
(виробництво – 6 міс.2022 р., імпорт – 6 міс.2023 р.)

Таблиця 3.2.1

Компанія	Виробництво* або імпорт, млн.грн.	Частка ринку, %
8424 Іригаційна техніка		
ПАТ "Богуславська Сільгосптехніка"	319,47	52,4%
ТДВ "Львівагромашпроект"	22,91	3,8%
ТОВ "Енергомехкомплект"	16,73	2,7%
ТОВ "Техноторг"	16,98	2,8%
ТОВ "Агротехсоюз"	15,02	2,5%
ТОВ "АБА "АСТРА"	14,04	2,3%
ТОВ "Агросем"	12,78	2,1%
ТОВ "Спектр-Агро"	12,57	2,1%
ДП "Амазоне-Україна"	12,10	2,0%
ПАТ "Елворті"	9,26	1,5%
<i>інші</i>	158,25	25,9%
8432 Навісна техніка		
Завод Кобзаренка	Н/Д (≈ 400)	Н/Д (≈10%)
ТОВ "Ведерстад"	319,54	8,3%
ТОВ "Полетехніка -Агро"	257,96	6,7%
ДП "Амазоне-Україна"	156,10	4,0%
ТОВ "Аба "Астра"	144,66	3,7%
ТОВ "Ерідон Тех"	145,81	3,8%
ТОВ "Хорш Україна"	121,06	3,1%
Тайтен Машинері Україна	119,83	3,1%
ТОВ "Маскіо-Гаспардо Україна"	119,49	3,1%
ТОВ "Золочів Тх"	118,44	3,1%
ТОВ "Компанія "Альбїон"	102,78	2,7%
ПАТ "Елворті"	104,07	2,7%
ТОВ "Нфм Агро"	100,00	2,6%
ТОВ "Полетехніка"	90,23	2,3%
ТОВ "Техноторг"	89,98	2,3%
ТОВ "Аїко Груп"	77,63	2,0%
ТОВ "Ропа Україна"	75,55	2,0%
ТОВ "Техноторг-Дон"	56,77	1,5%
<i>інші</i>	1 667,41	43,1%

23 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

8433 Збиральна техніка		
ТОВ "Ландтех"	383,47	8,6%
ТОВ "Рдо Україна"	374,40	8,4%
ТОВ "Техноторг"	265,73	6,0%
ТОВ "Компанія Лан"	239,76	5,4%
ТОВ "Агросем"	192,21	4,3%
ТОВ "Ерідон Тех"	180,74	4,1%
ТОВ "Інтертехінвест"	154,94	3,5%
ТОВ "Агротек-Інвест"	127,15	2,9%
ТОВ "Агротехсоюз"	110,58	2,5%
ТОВ "Теннессі"	92,18	2,1%
Централ Плейнс Груп Україна	80,73	1,8%
Тайтен Машинері Україна	76,13	1,7%
ДП "Хольмер-Україна"	64,07	1,4%
ТОВ "Андреас Штіль"	57,63	1,3%
ТОВ "Полетехніка -Агро"	55,16	1,2%
ТОВ "Технік Машинес Інтернешенел"	47,35	1,1%
ТОВ "Агрістар"	44,79	1,0%
<i>інші</i>	1 886,59	42,6%
8701 Трактори		
Тов "Сканія Україна"	1 125,22	7,4%
ТОВ З ІІ "ВОЛЬВО УКРАЇНА"	712,81	4,7%
ПрАТ "Автокапітал"	624,26	4,1%
ТОВ "Рдо Україна"	500,24	3,3%
ТОВ "Техноторг"	427,62	2,8%
ТОВ "Ман Трак Енд Бас Юкрейн"	392,84	2,6%
ТОВ "Агросем"	343,09	2,2%
ТОВ "Тракспартс Україна Лтд"	312,42	2,0%
ТОВ "Кевіан Драйв"	294,73	1,9%
ТОВ "Ландтех"	213,35	1,4%
ТОВ "Техноторг-Дон"	206,51	1,3%
ТОВ "Аба "Астра"	196,99	1,3%
ТОВ "Фін Юа"	189,61	1,2%
ТОВ "Сантрейд Авто"	187,85	1,2%
ТОВ "Сігма Транс"	175,15	1,1%
ТОВ "Вінтул"	173,90	1,1%
Целпелін Україна	163,77	1,1%
ТОВ "Агротехсоюз"	162,61	1,1%
<i>інші</i>	8 896,69	58,1%
8428 Елеваторне обладнання		
ПП "ЛубниМаш"	126,76	17,1%
ТОВ "Варіант Агро Буд"	89,05	12,0%
ТОВ "Системи Модернізації Складів"	86,04	11,6%
ТОВ "Дементра-Агро"	74,20	10,0%
ПАТ "Карлівський машинобудівний завод"	72,67	9,8%
ТОВ "Транс Систем Інжиніринг"	29,63	4,0%
ТОВ "Елеваторпромсервіс"	24,88	3,4%
ТОВ Пмк "Зернобуд"	21,92	3,0%
ТОВ "Сільмаш"	18,29	2,5%
ПАТ "Хорольський Механічний Завод"	13,96	1,9%
<i>інші</i>	183,85	24,8%

24 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

4. Виробництво сільськогосподарської техніки в 2017-6 міс. 2023 рр.

4.1. Динаміка виробництва в кількісних показниках

По всіх товарних групах визначена негативна динаміка. Тенденції до зменшення обсягів у всіх товарних групах, крім іригаційної техніки простежувалась впродовж всього періоду дослідження, виключення – 2021 р., коли економіка та торгівля почали відновлення після кризи, викликаної пандемією. Ще одним, хоч і не вирішальним, фактором між бути рекордний врожай, отриманий в 2021 р. українськими аграріями.

Динаміка виробництва сільськогосподарської техніки за сегментами, 2017-2022 рр. (2022 р. розрахунково на основі даних за 6 міс.), в натуральному вираженні, одиниць на рік

Таблиця 4.1.1

	2017	2018	2019	2020	2021	2022*
8424 Іригаційна техніка						
одиниць	1409	1538	3371	1344	1942	1572
Приріст, %		9%	119%	-60%	44%	-19%
8428 Елеваторне обладнання						
одиниць	6029	5935	4012	3375	3490	1420
Приріст, %		-2%	-32%	-16%	3%	-59%
8432 Навісна техніка						
одиниць	32193	25304	26432	17225	24787	20470
Приріст, %		-21%	4%	-35%	44%	-17%
8433 Збиральна техніка						
одиниць	10110	5370	3296	1400	1593	474
Приріст, %		-47%	-39%	-58%	14%	-70%
8701 Трактори						
одиниць	3295	2425	1372	825	1207	988
Приріст, %		-26%	-43%	-40%	46%	-18%

Джерело: Державна служба статистики України

25 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

4.2. Динаміка виробництва в вартісних показниках

По всіх товарних групах, крім іригаційної техніки, відстежується стала загальна тенденція до зниження обсягів виробництва в грошовому вираженні.

Динаміка виробництва сільськогосподарської техніки за сегментами, 2017-2022 рр. (2022 р. розрахунково на основі даних за 6 міс.), в грошовому вираженні, млн.\$ на рік

Таблиця 4.2.1

	2017	2018	2019	2020	2021	2022*
8424 Іригаційна техніка						
млн.\$	13,06	16,84	14,08	11,19	20,57	21,03
Приріст, %		29%	-16%	-21%	84%	2%
8428 Елеваторне обладнання						
млн.\$	30,01	28,23	29,49	23,85	24,67	23,27
Приріст, %		-6%	4%	-19%	3%	-6%
8432 Навісна техніка						
млн.\$	247,42	230,60	136,70	35,82	61,75	26,64
Приріст, %		-7%	-41%	-74%	72%	-57%
8433 Збиральна техніка						
млн.\$	56,22	47,54	29,18	13,63	11,75	2,95
Приріст, %		-15%	-39%	-53%	-14%	-75%
8701 Трактори						
млн.\$	68,16	52,61	30,65	43,53	38,30	32,23
Приріст, %		-23%	-42%	42%	-12%	-16%
всього						
млн.\$	414,85	375,82	240,10	128,03	157,03	106,13
Приріст, %		-9%	-36%	-47%	23%	-32%

Джерело Державна служба статистики України

4.3. Частки внутрішніх виробників

ТОП-10 виробників сільгосптехніки (за даними 6 міс. 2022 р.) без сегментування за видами

Таблиця 4.3.1

Компанія	Регіон	Обсяг виробництва, млн.грн.		Частка на ринку, %	
		2021	6 міс. 2022	2021	6 міс. 2022
ПАТ "Богуславська Сільгосптехніка"	Київська обл.	340,45	335,98	11,0%	24,8%
ПП "ЛубниМаш"	Кіровоградська обл.	280,46	126,21	9,1%	9,3%
АТ «Ельворті» (раніше ПАТ "Червона Зірка")	Полтавська обл.	195,51	113,33	6,3%	8,4%
ПАТ "Карлівський машинобудівний завод"	Полтавська обл.	130,78	100,72	4,2%	7,4%
ТОВ "Системи модернізації складів"	Полтавська обл.	190,34	65,98	6,2%	4,9%
ТОВ "Варіант АГРО БУД"	Харківська обл.	115,55	32,60	3,7%	2,4%
ТОВ НВП "БІЛОЦЕРКІВМАЗ"	Київська обл.	77,54	31,18	2,5%	2,3%
ТОВ "Дювельсдорф Україна"	Хмельницька обл.	44,88	30,86	1,5%	2,3%
ПАТ "ВО "ВОСХОД"	Черкаська обл.	64,07	28,00	2,1%	2,1%
ДП "Ливарний Завод ТДВ "Первомайськдизельмаш"	Миколаївська обл.	75,38	27,25	2,4%	2,0%
Завод Кобзаренка*	Сумська обл.	≈400	≈170		
інші		1 545,62	493,05	50,1%	36,4%

Джерело Державна служба статистики України, дані операторів ринку, оцінка Pro-Consulting

*Через особливості подання звітності розрахунок частки одного з лідерів – Завода Кобзаренка не є можливим. Підприємство є лідером в галузі навісної техніки та елеваторного обладнання. Згідно з відкритими даними, виручка підприємства в 2021 році склала 1,63 млрд.грн, з яких бл. 550 млн – продажі імпортованого обладнання, бл. 600 млн – експортні продажі

26 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

По товарних групах збиральної техніки та тракторів Держстат України не збирає звітність компаній по реалізації або виробництву в грошовому вираженні.

Згідно з даними станом на 2022 р. про кількість працівників, оприлюдненими у відкритих джерелах, частки ММСБ (до 250 працівників) серед ТОП-10 виробників техніки за галузями розподілені наступним чином:

- Іригаційна техніка – 90%
- Елеваторне обладнання – 60%
- Навісна техніка – 82%
- Збиральна техніка – 88%
- Трактори – 66%

Частки внутрішніх виробників у 2021 та 6 міс.2022 рр. в грошовому вираженні, тис. грн.

Таблиця 4.3.2

Компанія	Кількість працівників	2021		6 міс.2022	
		тис.грн	частка, %	тис.грн	частка, %
8424 Іригаційна техніка					
ПАТ "Богуславська Сільгосптехніка"	141	323,9	60,6%	319,5	82,1%
ТДВ "Львівагропромашпроект"	143	46,2	8,6%	22,9	5,9%
ТОВ "Енергомехкомплект"	82	19,7	3,7%	16,7	4,3%
АТ Ельворті	751	17,5	3,3%	9,3	2,4%
ПП "Агротехніка"	12	15,8	2,9%	7,3	1,9%
ТОВ "Оріхівсільмаш"	70	50,9	9,5%	6,4	1,7%
ТОВ "Нвп "Сучасні Технології"	32	33,9	6,3%	4,3	1,1%
ПФ "Хартехпром-97"	35	24,2	4,5%	2,3	0,6%
ПП "Зевс"	9	1,0	0,2%	0,3	0,1%
ТОВ "Мехдрайв"	10	0,1	0,0%	0,0	0,0%
<i>інші</i>		1,6	0,3%	0,0	0,0%
Всього		534,8		389,1	
8428 Елеваторне обладнання					
ПП ЛубниМаш	409	280,5	43,7%	126,2	29,3%
ТОВ "МАЙСТЕР ГРІГ"	10	33,9	5,3%	44,9	10,4%
ПАТ "Карлівський машинобудівний завод"	654	80,8	12,6%	42,5	9,9%
ТОВ "Варіант Агро Буд"	348	95,6	14,9%	32,6	7,6%
ТОВ Фірма "Технік"	23	21,2	3,3%	29,7	6,9%
ТОВ "Пакувальні Технології"	65	11,2	1,7%	18,8	4,4%

27 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

ТОВ "Черкасиелеватормаш"	172	20,9	3,3%	14,1	3,3%
ТОВ "Будмонтаж "Колос"	49	17,5	2,7%	13,9	3,2%
ТОВ "Завод "Металіст"	26	7,9	1,2%	13,3	3,1%
ПАТ "Хорольський механічний завод"	271	15,1	2,3%	10,3	2,4%
<i>інші</i>		56,8	8,9%	84,3	19,6%
Всього		641,4		430,6	
8432 Навісна техніка					
АТ Ельворті	751	178,0	11,1%	104,1	21,1%
ТОВ НВП "Білоцерківмаз"	144	77,5	4,8%	31,2	6,3%
ТОВ "Дювельсдорф Україна"	89	44,9	2,8%	30,9	6,3%
ПАТ "ВО "Восход"	96	63,8	4,0%	28,0	5,7%
ДП "Ливарний завод ТДВ "Первомайськдизельмаш"	35	75,4	4,7%	27,2	5,5%
ТОВ Краснянське СП "Агромаш"	132	97,8	6,1%	26,2	5,3%
ТОВ "Красилівагромаш"	66	50,0	3,1%	23,2	4,7%
ТОВ Агрореммаш-БЦ	88	55,7	3,5%	22,1	4,5%
ТОВ "АПК "Фаворит"	107	43,5	2,7%	18,0	3,6%
ПАТ "Богуславська Сільгосптехніка"	182	16,5	1,0%	16,5	3,3%
<i>інші</i>		902,2	56,2%	165,6	33,6%
Всього		1 605,4		492,9	

Джерело: Державна служба статистики України, дані операторів ринку, оцінка Pro-Consulting

Найбільшим виробником збиральної техніки в Україні станом на 2021 р. було ПАТ «Бердянські жниварки». Оскільки Бердянськ тимчасово окупований з весни 2022 р. стан підприємства невідомий. Оцінити обсяги виробництва Заводу Кобзаренка не можливо через особливості звітності, але враховуючи частки в експорті СГ техніки з України, зроблено припущення, що підприємство є одним з лідерів галузі.

28 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

Частки внутрішніх виробників у 2021 та 6 міс. 2022 рр.
у натуральному вираженні, одиниць техніки

Таблиця 4.3.2

Компанія	Кількість працівників	2021		6 міс.2022	
		одиниць	частка, %	одиниць	частка, %
8424 Іригаційна техніка					
ПАТ "Богуславська сільгосптехніка"	182	872	45%	593	75%
ТОВ "Оріхівсільмаш"	70	605	31%	59	8%
ТДВ "Львіввагромашпроект"	126	119	6%	47	6%
ПП "Агротехніка"	12	59	3%	23	3%
ПАТ "Ельворті"	812	42	2%	20	3%
ТОВ "НВП "Сучасні технології"	32	101	5%	19	2%
ПП "Зевс"	35	55	3%	11	1%
ТОВ "Енергомехкомплект"	82	13	1%	9	1%
ФФ "Хартехпром-97"	35	45	2%	5	1%
ПАТ "ВО "Восход"	96	1	0%	0	0%
<i>інші</i>		30	2%	0	0%
8428 Елеваторне обладнання					
ПП ЛубниМаш	409	707	20%	262	37%
ТОВ "Майстер Гріг"	10	620	18%	74	10%
ПАТ "Карлівський машинобудівний завод"	654	301	9%	70	10%
ТОВ Фірма "Технік"	23	159	5%	49	7%
ТОВ "Пакувальні Технології"	65	61	2%	31	4%
ТОВ "Деметра-Агро"	39	84	2%	31	4%
ТОВ "Будмонтаж "Колос"	49	95	3%	23	3%
ТОВ "Завод "Металіст"	26	43	1%	22	3%
ТОВ "ЧеркасиЕлеватормаш"		108	3%	22	3%
ПАТ "Хорольський Механічний Завод"	271	82	2%	17	2%
Завод Кобзаренка*	966	н/д	н/д	н/д	н/д
<i>інші</i>		1230	35%	109	15%
8432 Навісна техніка					
Завод Кобзаренка*	966	н/д	н/д	н/д	н/д
ТОВ "Аверс-Агро"	38	120	0%	2775	27%
ПАТ "Кам'янець-Подільськсільмаш"	28	2928	12%	1524	15%
ПрАТ "Нива"	22	1234	5%	1222	12%
ПАТ "Ельворті"	812	2746	11%	1203	12%
ТОВ "Дювельсдорф Україна"	89	1035	4%	642	6%
ТОВ "АПК "Фаворит"	107	973	4%	321	3%
ТОВ "Агро Пром Сфера"	52	488	2%	249	2%
ТОВ АГРОРЕММАШ-БЦ	88	1329	5%	248	2%
ТОВ НВП "Білоцерківмаз"	144	650	3%	210	2%
ДП "Ливарний завод ТДВ "Первомайськдизельмаш"	35	516	2%	150	1%
<i>інші</i>		12768	52%	1691	17%
8433 Збиральна техніка					
ПАТ "БЕРДЯНСЬКІ ЖНИВАРКИ"*	515	1092	68,5%	169	71,3%
ТОВ "Олександрійська Машинобудівна Група"	69	80	5,0%	25	10,5%
ТОВ "Укр.Агро-Сервіс"	116	122	7,7%	19	8,0%
ТОВ "Шків"	24	6	0,4%	11	4,6%
ПП "Агротехніка"	12	59	3,7%	4	1,7%
ТОВ "Вп "Азовські Жнивварки"	16	77	4,8%	4	1,7%
ТОВ "Мехдрайв"	10	18	1,1%	3	1,3%
ТОВ "ТБ Інжиніринг"	5		0,0%	2	0,8%
ТОВ "ТД МТЗ-Беларус-Україна"	-	18	1,1%	0	0,0%
<i>інші</i>		121	7,6%	0	0,0%

29 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

8701 Трактори					
ТОВ "Техноторг-Дон"	794	705	58,4%	439	89%
ТОВ "Слобожанська промислова компанія"	95	174	14,4%	20	4%
ПАТ "Ніжинський завод сільськогосподарського машинобудування"	93	67	5,6%	14	3%
ПАТ "Харківський тракторний завод"	438	194	16,1%	11	2%
ТОВ НВП "Агромашінвест"	30	50	4,1%	10	2%
ТОВ "Харківський завод "Агромаш"	4	0	0,0%	0	0%
ПП"Ремтехсервіс"	51	13	1,1%	0	0%
ДП "ВО Південний машинобудівний завод ім.О.М.Макарова"	6300	0	0,0%	0	0%
ТОВ "Спецкран"	98	4	0,3%	0	0%
інші		0	0,0%	0	0%

Джерело Державна служба статистики України, дані операторів ринку, оцінка Pro-Consulting

5. Зовнішня торгівля та ЗЕД

5.1. Експорт сільськогосподарської техніки з України в 2017-6 міс. 2023 рр.

- Тенденції у експорті для українського виробника (що експортувалось за останні роки)

За останні роки українські виробники сільськогосподарської техніки впроваджують інновації та підвищують якість своєї продукції, що підтверджують експерти під час інтерв'ю. Це дозволяє їм конкурувати зі світовими виробниками і збільшувати частку на світовому ринку.

Через початок повномасштабної війни обсяги експорту української техніки зменшились. Це пов'язано з окупацією та руйнуванням заводів, зміною логістики. З 2017 по 2021 роки росія була на першому місці за імпортом української сільськогосподарської техніки. Розірвання зв'язків з країною-агресором також значно вплинуло на зменшення обсягу експорту.

Внаслідок війни зросли витрати на виробництво, логістику та фінансування. Це призвело до підвищення цін на сільськогосподарську техніку, що зробило її менш доступною для покупців.

Найбільше Україна експортує такі види сільськогосподарської техніки, як елеваторне обладнання та навісна техніка.

30 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

- Обсяги в динаміці в натуральному та грошовому вираженні;

Обсяг експорту сільськогосподарської техніки з України за категоріями, 2017-6 міс. 2023 рр., в натуральному вираженні, тис. тонн

Таблиця 5.1.1

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	6 міс. 2023
Елеваторне обладнання	7,93	6,80	6,93	7,54	7,17	4,34	0,22
Темп приросту, %		-14%	2%	9%	-5%	-39%	-90%
Навісна техніка	19,14	16,64	14,30	9,49	12,16	8,55	3,51
Темп приросту, %		-13%	-14%	-34%	28%	-30%	-18%
Трактори	1,73	1,57	2,02	5,32	12,93	9,04	2,33
Темп приросту, %		-9%	29%	163%	143%	-30%	-48%
Техніка для збору врожаю	6,10	4,28	4,72	5,05	5,30	1,45	0,47
Темп приросту, %		-30%	10%	7%	5%	-73%	-35%
Іригаційне обладнання	1,56	2,06	1,60	1,29	2,18	1,25	0,21
Темп приросту, %		32%	-22%	-19%	68%	-43%	-66%
Всього	36,45	31,35	29,57	28,70	39,74	24,62	6,74
Темп приросту, %		-14%	-6%	-3%	38%	-38%	-45%

Джерело: дані Comtrade, дані Державної митної служби України, оцінка Pro-Consulting

Обсяг експорту сільськогосподарської техніки з України за категоріями, 2017-6 міс. 2023 рр., в грошовому вираженні, млн.\$

Таблиця 5.1.2

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	6 міс. 2023
Елеваторне обладнання	35,76	36,91	39,75	42,74	54,91	32,35	1,21
Темп приросту, %		3%	8%	8%	28%	-41%	-93%
Навісна техніка	62,63	54,92	49,35	27,26	39,83	30,00	15,43
Темп приросту, %		-12%	-10%	-45%	46%	-25%	3%
Трактори	5,69	3,73	2,80	7,68	13,84	14,43	3,49
Темп приросту, %		-34%	-25%	175%	80%	4%	-52%
Техніка для збору врожаю	21,73	16,26	16,11	19,75	21,85	9,05	4,25
Темп приросту, %		-25%	-1%	23%	11%	-59%	-6%
Іригаційне обладнання	6,44	8,66	8,00	4,16	10,10	6,75	1,20
Темп приросту, %		35%	-8%	-48%	143%	-33%	-64%
Всього	132,24	120,49	116,01	101,59	140,54	92,58	25,58
Темп приросту, %		-9%	-4%	-12%	38%	-34%	-45%

Джерело: дані Comtrade, дані Державної митної служби України, оцінка Pro-Consulting

Тенденція експорту подібна до тенденції виробництва. До початку повномасштабного вторгнення експорт стабільно знижувався і досяг мінімуму в 2020 р. В 2021 році відбувся певний підйом за рахунок відновлення торгівлі після пандемії, проте з 2022 року експорт знову стрімко знижувався.

За окремими товарними групами найбільше в грошовому вираженні експортувалось елеваторне обладнання та навісна техніка. В окремі роки найбільший темп зростання демонстрували обсяги експорту тракторів та навісного обладнання. Проте це відбувалось за рахунок незначних поставок у попередні роки.

31 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

Візуалізація змін обсягу експорту сільськогосподарської техніки з України за категоріями, 2017-6 міс. 2023 рр., в грошовому вираженні, млн.\$, %

Таблиця 5.1.3

	2018	2019	2020	2021	2022	6 міс. 2023
Елеваторне обладнання	3%	8%	8%	28%	-41%	-93%
Навісна техніка	-12%	-10%	-45%	46%	-25%	3%
Трактори	-34%	-25%	175%	80%	4%	-52%
Техніка для збору врожаю	-25%	-1%	23%	11%	-59%	-6%
Іригаційне обладнання	35%	-8%	-48%	143%	-33%	-64%

Джерело: оцінка Pro-Consulting

- Структура експорту за видами

Структура експорту сільськогосподарської техніки з України за видами, 2017-6 міс. 2023 рр., в грошовому вираженні, млн.\$

Таблиця 5.1.4

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	6 міс. 2023
Навісна техніка							
Борони, розпушувачі, культиватори, мотилки та полольники	16,66	20,77	25,40	24,57	36,15	27,85	7,70
Плуги	3,03	2,95	1,89	2,69	3,69	2,15	0,56
Сівалки, садильники та машини розсадосадильні	42,26	30,43	21,17	-	-	-	6,33
Розкидачі та розподільники добрив	0,68	0,78	0,89	-	-	-	0,84
Трактори							
До 100 к.с.	5,69	3,73	2,80	4,92	8,67	7,93	2,04
Від 100 к.с.	-	-	-	2,76	5,17	6,50	1,44
Збиральна техніка							
Збирання зернових (комбайни)	0,83	0,61	2,15	2,57	1,33	5,50	3,59
Косарки	19,50	15,02	13,55	15,03	18,54	3,42	0,65
Збирання коренеплодів	1,39	0,62	0,41	2,15	1,98	0,13	0,02
Іригаційне обладнання							
Що встановлюється на трактор	-	-	-	1,45	3,77	3,77	0,99
Самохідне	6,44	8,66	8,00	2,71	6,34	2,99	0,22
Елеваторне обладнання							
Всі типи	35,76	36,91	39,75	42,74	54,91	32,35	1,21

Джерело: дані Comtrade, дані Державної митної служби України, оцінка Pro-Consulting

Більш затребуваною за кордоном є навісна техніка, а саме борони, розпушувачі, культиватори, мотилки та полольники та елеваторне обладнання українського виробництва, також успішно експортувалось самохідне іригаційне обладнання. За даними експертів, українськи виробники цих видів техніки виробляють продукцію високої якості та пропонують ринку за цінами, нижчими, ніж у світових лідерів ринку. Трактори та збиральна техніка завжди експортувались в обмеженій кількості. Одна з причин – необхідність сертифікації самохідної техніки.

32 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

- Географія

Географія експорту сільськогосподарської техніки з України за категоріями, 2017-6 міс. 2023 рр., в грошовому вираженні, млн.\$

Таблиця 5.1.5

	2017	Частка, %	2018	Частка, %	2019	Частка, %	2020	Частка, %	2021	Частка, %	2022	Частка, %	6 міс. 2023	Частка, %
Трактори														
Нігерія	-	-	-	-	0,02	0,68%	-	-	0,87	6,31%	1,80	12,47%	0,40	11,46%
Молдова	0,20	3,55%	-	-	0,00	0,03%	0,46	5,98%	0,56	4,07%	1,79	12,40%	0,02	0,57%
Польща	0,08	1,43%	0,65	17,43%	0,41	14,75%	0,14	1,77%	1,13	8,14%	1,69	11,73%	0,65	18,62%
Туреччина	-	-	-	-	0,08	2,86%	0,12	1,53%	0,17	1,23%	1,60	11,07%	-	-
Киргизстан	-	-	-	-	-	0,00%	-	-	-	-	1,44	10,01%	-	-
Німеччина	-	-	-	-	0,03	1,14%	0,16	2,13%	0,51	3,70%	1,31	9,07%	0,29	8,31%
Інші	5,41	95,02%	3,08	82,57%	2,25	80,53%	6,80	88,59%	10,59	76,55%	4,80	33,24%	2,13	61,03%
Навісна техніка														
Молдова	10,06	16,07%	11,73	21,36%	8,77	17,78%	5,17	18,97%	8,03	20,17%	9,80	32,67%	2,60	16,85%
Німеччина	2,16	3,45%	3,50	6,37%	3,23	6,54%	2,48	9,10%	4,05	10,16%	4,36	14,55%	1,97	12,77%
Болгарія	2,21	3,53%	2,78	5,06%	4,17	8,46%	1,81	6,66%	1,71	4,31%	3,86	12,86%	1,48	9,59%
Румунія	0,73	1,17%	1,42	2,59%	2,66	5,38%	1,50	5,50%	1,66	4,18%	2,30	7,67%	0,58	3,76%
росія	38,45	61,40%	26,32	47,93%	7,12	14,44%	5,84	21,42%	11,34	28,48%	2,08	6,92%	-	-
Литва	1,15	1,83%	1,23	2,24%	1,33	2,69%	1,99	7,31%	2,40	6,02%	2,05	6,84%	1,92	12,44%
Інші	7,85	12,54%	7,93	14,45%	22,07	44,71%	8,46	31,04%	10,63	26,69%	5,55	18,50%	6,88	44,59%
Техніка для збору врожаю														
Литва	0,02	0,11%	0,00	0,03%	0,51	3,18%	0,01	0,03%	0,07	0,31%	2,69	29,67%	0,06	1,41%
Грузія	0,02	0,07%	0,19	1,19%	0,35	2,18%	0,48	2,43%	0,29	1,34%	1,56	17,22%	0,12	2,82%
Болгарія	0,42	1,92%	0,28	1,71%	0,30	1,84%	0,50	2,51%	0,66	3,01%	1,33	14,71%	0,01	0,24%
Франція	-	-	-	-	-	-	0,07	0,33%	0,56	2,58%	0,72	7,99%	-	-
Румунія	0,31	1,42%	0,46	2,83%	0,58	3,59%	0,39	1,97%	0,61	2,77%	0,68	7,48%	-	-
Молдова	1,44	6,62%	2,04	12,53%	1,03	6,42%	0,70	3,54%	1,68	7,67%	0,37	4,10%	0,07	1,65%
Інші	19,52	89,86%	13,29	81,71%	13,34	82,78%	17,61	89,18%	17,99	82,32%	1,70	18,83%	3,99	93,88%
Іригаційне обладнання														
Молдова	1,34	20,77%	4,06	46,92%	2,28	28,54%	2,28	54,91%	3,89	38,53%	3,42	50,60%	0,37	30,83%
Польща	0,11	1,75%	0,35	3,99%	0,84	10,53%	0,29	7,09%	1,30	12,84%	0,98	14,45%	0,18	15,00%
Румунія	0,46	7,13%	0,63	7,22%	0,69	8,66%	0,73	17,65%	0,72	7,08%	0,83	12,32%	0,16	13,33%
Литва	0,12	1,91%	0,02	0,23%	0,09	1,11%	-	-	0,03	0,30%	0,31	4,63%	0,07	5,83%
Латвія	0,11	1,74%	-	-	-	-	-	-	-	-	0,28	4,18%	-	-
Болгарія	0,10	1,54%	0,12	1,41%	0,25	3,09%	0,03	0,62%	0,09	0,91%	0,25	3,69%	0,09	7,50%
Інші	4,19	65,15%	3,48	40,22%	3,85	48,07%	0,82	19,74%	4,08	40,33%	0,68	10,14%	0,33	27,50%
Елеваторне обладнання														
Китай	3,94	11,02%	1,28	3,48%	2,00	5,03%	5,39	12,60%	11,41	20,78%	4,78	14,78%	-	-
росія	13,59	38,01%	14,69	39,80%	18,35	46,15%	19,16	44,82%	14,19	25,84%	4,50	13,91%	-	-
Польща	0,84	2,34%	1,35	3,65%	0,66	1,66%	0,95	2,21%	2,46	4,49%	2,73	8,42%	0,06	4,96%
Ізраїль	0,16	0,45%	0,88	2,39%	0,51	1,29%	1,67	3,90%	0,18	0,33%	2,55	7,88%	-	-
Румунія	1,34	3,76%	1,54	4,17%	2,08	5,24%	1,76	4,13%	2,25	4,10%	2,35	7,26%	0,40	33,06%
США	0,05	0,15%	0,63	1,70%	0,79	1,99%	0,07	0,17%	1,90	3,46%	2,21	6,85%	-	-
Інші	15,83	44,28%	16,54	44,81%	15,36	38,64%	13,75	32,17%	22,52	41,00%	13,23	40,90%	0,75	61,98%

33 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

У двох товарних групах (навісна та елеваторна техніка), які були лідерами експорту до повномасштабного вторгнення лідером за обсягами в грошовому вираженні була росія. В 2022 році відбувся перерозподіл напрямів експорту, і на перші позиції в цих напрямках вийшли Молдова (навісна техніка) та Китай (елеваторне обладнання).

В групах збиральної техніки і тракторів експорт має епізодичний характер і розподіл споживачів значно змінюється рік до року. Стабільно купують техніку цих типів в Молдові та Польщі, в окремі роки – в Болгарії, Литві, Грузії. Також є незначні поставки в Африку – Нігерія лідер за експортом тракторів з України в 2022 р.

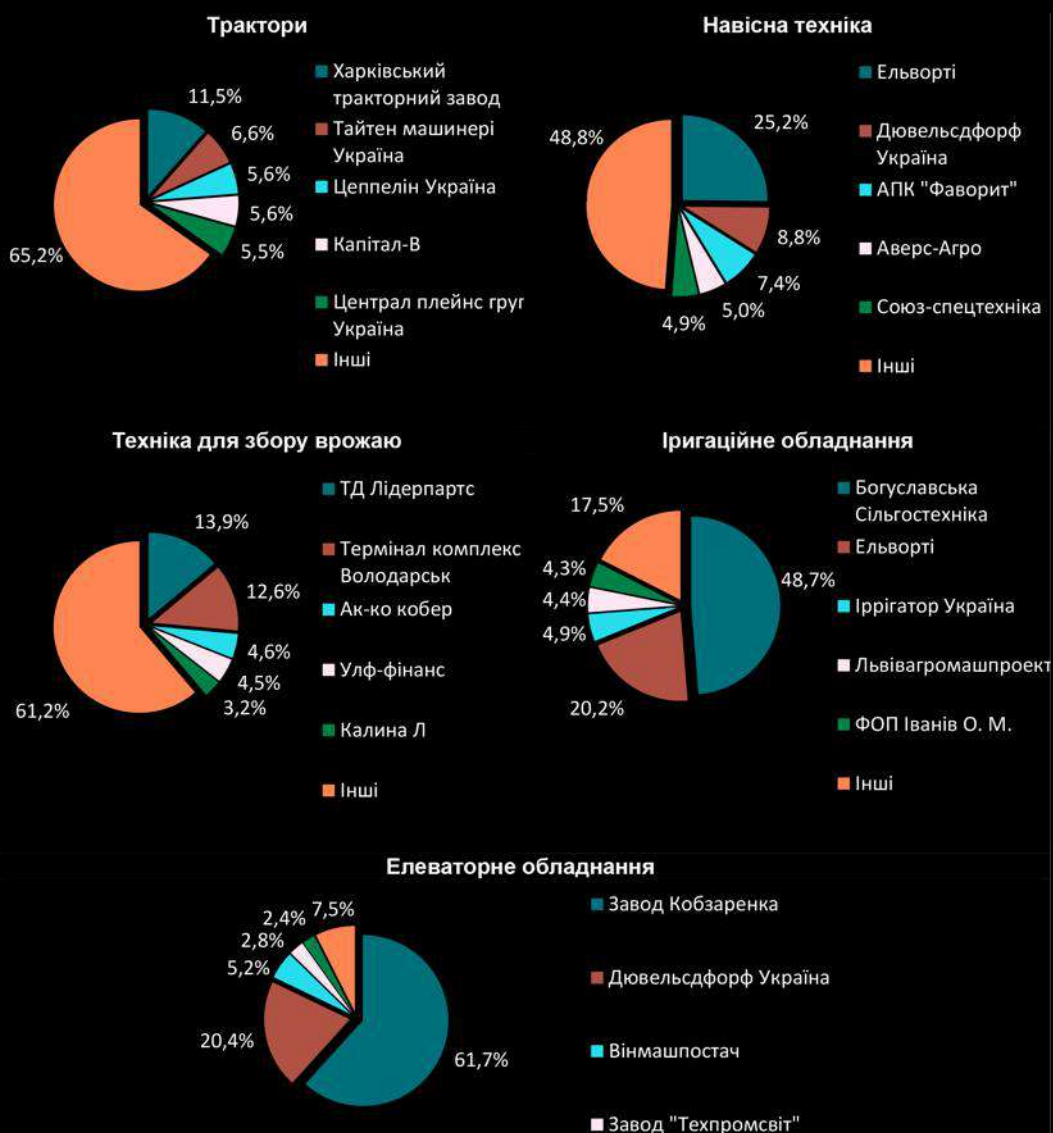
Іригаційна техніка стабільно експортується в Молдову, Польщу, Румунію

- Частка українського експорту в імпорті продукції іноземних країн, конкуренція з іншими постачальниками

- Частки експортерів

Частки експортерів сільськогосподарської техніки з України за видами, 6 міс. 2023 рр., в грошовому вираженні, млн.\$

Діаграма 5.1.1

34 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

В першій половині 2023 р. в товарній групі тракторів значну частку займає реекспорт, який здійснюється не виробниками, а трейдерами, переважно це раніше використана техніка, частка експорту тракторів, що були у використанні – 44,7%

У товарній групі навісної техніки значну частину експорту складають запчастини – 36% від всіх поставок у натуральному вираженні.

За результатами опитування, експерти вважають що в Україні є «сталі компанії Кобзаренко, Ельворті (Кіровоград), Ренсинтез та інші. В кожному регіоні є свій набір локальних виробників, що роблять незначний набір основної техніки для потреб місцевих фермерів, але без експортного потенціалу.»

Один з респондентів зауважив, що ринки росії і білорусі були основаними до 2014 року, впродовж 2014-2022 р. обсяги співпраці з росією постійно знижувались і втрата ринку в 2022 була не відчутна.

5.2. Імпорт СГТ в Україну в 2017-6 міс. 2023 рр. (обсяги за категоріями, географія)

- Тенденції у зовнішній торгівлі в цілому (в яких напрямках переважає імпорт)

Імпорт техніки після початку повномасштабної війни значно скоротився, адже частина територій на Півдні та Сході України окупована або знаходиться в зоні бойових дій. Це призвело до скорочення попиту на агротехніку взагалі, у тому числі й на імпорتنу.

В імпорті зросла частка вживаної техніки, а також більш дешевої і менш якісної (джерело). Це є наслідком падіння внутрішніх цін на сільськогосподарську продукцію, яку раніше активно експортували, розриву логістичних ланцюгів, значного подорожчання енергоносіїв та інфляційних процесів, що призвело до зниження ефективності аграрного виробництва. Купівельна спроможність фермерів зменшилась, тому вони обмежені в можливості купівлі дорогих і високотехнологічних машин. Найбільше в Україну імпортується тракторів і техніки для збору врожаю.

- Основні торговельні партнери України (за часткою імпорту)

У 2021 році найбільшими країнами-імпортерами сільськогосподарської техніки були Німеччина (1108 млн.\$), Швейцарія (457 млн.\$), білорусь (237 млн.\$). Через повномасштабну війну ситуація змінилася, у 2022 році найбільше техніки Україна імпортувала з Німеччини (788 млн.\$), Швейцарії (231 млн.\$), Польщі (214 млн.\$). Детальніше розподіл представлений в діаграмі 5.2.1.

Основні торговельні партнери України (за часткою імпорту)

Діаграма 5.2.1

35 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

Оскільки використані дані відкритих баз даних, показник по білорусі є розрахунковим: країна не надає інформацію, в деяких базах міжнародної торгівлі (Trade Map, Comtrade) обсяги обчислені екстраполяцією з попередніх років, тому згідно з цими даними, білорусь досі активно торгує з Україною. За даними 2023 р. торгівля з білоруссю не ведеться.

За обсягами імпорту у грошовому вираженні помітно виділяється піковий рік – 2021, причиною зростання експерти в інтерв'ю називали пожвавлення ринку після зняття карантинних обмежень та закупівлі більшого обсягу «наперед» для формування складських запасів на випадок введення повторних обмежень.

У 2022 р. імпорт сільгосптехніки в Україні по окремих групах знизився майже вдвічі. На початку повномасштабної війни аграрний ринок України фактично зупинився: іноземні заводи припинили постачання, заморозили кредитні лінії, вимагали від наших дилерів погашення кредитної заборгованості. Ближче до середини 2022 р. поставки поновились, проте ціни відчутно виросли через зміну валютного курсу.

Обсяг імпорту сільськогосподарської техніки в Україну за категоріями, 2017-6 міс. 2023 рр., в грошовому вираженні, млн.\$

Діаграма 5.2.2

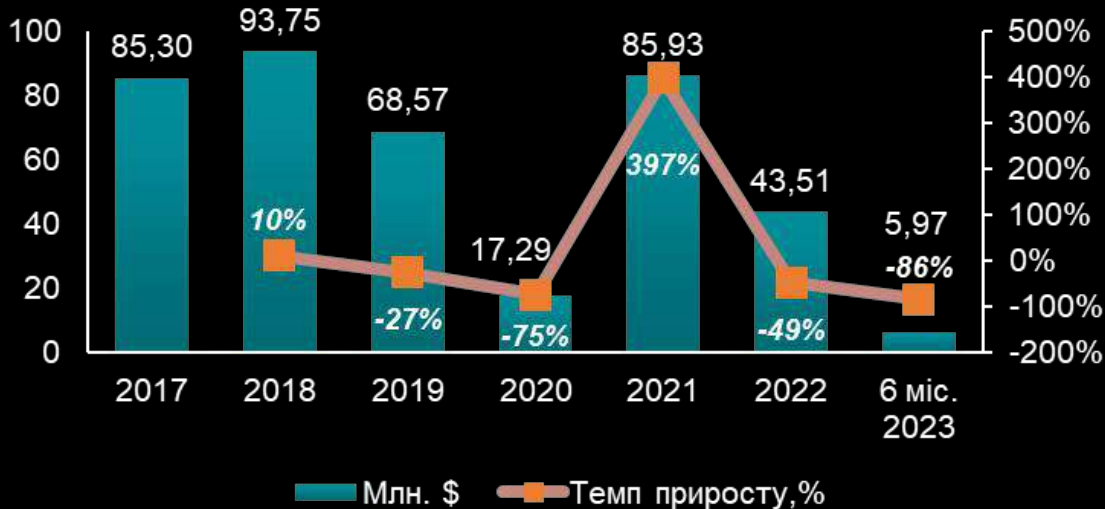

36 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

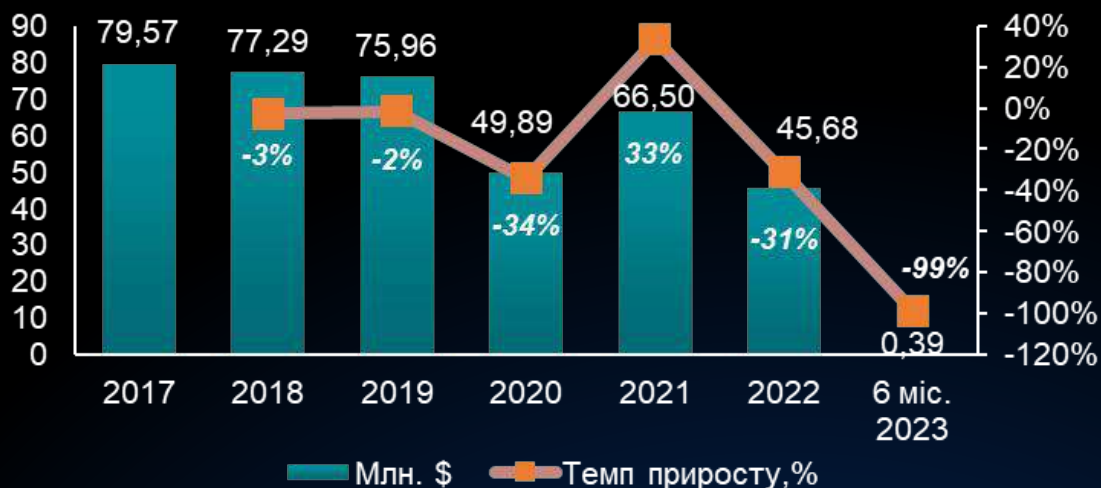
Техніка для збору врожаю

Іригаційне обладнання

Елеваторне обладнання

Джерело: дані Comtrade, дані Державної митної служби України, оцінка Pro-Consulting

37 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

Найбільш імпортозалежними є товарні групи тракторів та збиральної техніки. На думку одного з експертів спостерігається велика експансія з боку Туреччини та Польщі, Польща регламентує своє виробництво як європейське. Китай в меншому ступені представлений на ринку. Туреччина намагається збільшити свою частку на ринку, вони мають дешеву продукцію, цікаву для малих фермерів, але вони поки не виграють на нашому ринку

Коментар експерта

«Трактори, комбайни їх майже немає, єдина заміна – імпорт.»

Географія імпорту сільськогосподарської техніки в Україні за категоріями, 2017-6 міс. 2023 рр., млн.\$

Таблиця 5.2.3

	2017	Частка, %	2018	Частка, %	2019	Частка, %	2020	Частка, %	2021	Частка, %	2022	Частка, %	6 міс. 2023	Частка, %
Трактори														
Німеччина	168,99	12,19%	189,77	14,83%	327,55	26,79%	212,31	20,47%	399,61	25,95%	392,85	24,78%	93,31	22,91%
Польща	53,40	3,85%	51,19	4,00%	71,05	5,81%	57,56	5,55%	84,75	5,50%	163,21	10,30%	77,36	19,00%
Швейцарія	468,49	33,80%	363,37	28,40%	198,43	16,23%	179,13	17,28%	256,94	16,68%	147,84	9,33%	0,24	0,06%
Нідерланди	45,15	3,26%	42,41	3,31%	62,37	5,10%	48,99	4,72%	55,61	3,61%	118,34	7,47%	58,31	14,32%
Швеція	61,95	4,47%	72,68	5,68%	67,82	5,55%	41,51	4,00%	44,85	2,91%	108,98	6,87%	7,14	1,75%
Китай	67,56	4,87%	110,87	8,67%	103,87	8,50%	122,88	11,85%	155,22	10,08%	93,46	5,90%	18,01	4,42%
Інші	520,73	37,56%	449,09	35,10%	391,59	32,03%	374,55	36,12%	542,99	35,26%	560,53	35,36%	152,85	37,53%
Навісна техніка														
Німеччина	228,59	35,56%	238,30	38,47%	172,46	36,54%	191,51	39,40%	295,83	40,41%	119,85	31,59%	38,62	42,35%
Швеція	22,82	3,55%	45,76	7,39%	39,69	8,41%	42,44	8,73%	76,25	10,41%	33,26	8,77%	9,00	9,87%
США	63,30	9,85%	43,69	7,05%	34,65	7,34%	28,44	5,85%	39,89	5,45%	33,02	8,70%	5,85	6,41%
Австрія	44,92	6,99%	42,90	6,93%	32,34	6,85%	27,89	5,74%	35,27	4,82%	20,74	5,47%	1,20	1,32%
Італія	28,79	4,48%	23,35	3,77%	20,36	4,31%	18,68	3,84%	24,58	3,36%	19,97	5,26%	3,45	3,78%
Франція	44,47	6,92%	41,67	6,73%	31,20	6,61%	21,29	4,38%	37,75	5,16%	19,63	5,17%	6,56	7,19%
Інші	209,90	32,65%	183,84	29,67%	141,30	29,94%	155,85	32,06%	222,57	30,40%	132,90	35,03%	26,52	29,08%
Техніка для збору врожаю														
Німеччина	235,66	24,52%	158,47	23,69%	227,02	40,34%	223,06	41,00%	395,19	44,68%	255,43	45,57%	59,68	53,23%
Швейцарія	353,00	36,73%	248,93	37,21%	137,36	24,41%	128,15	23,55%	175,27	19,82%	70,76	12,62%	0,03	0,03%
США	53,39	5,56%	41,82	6,22%	26,39	4,69%	18,79	3,45%	46,99	5,31%	45,29	8,08%	3,28	2,93%
Польща	42,95	4,47%	31,07	4,64%	25,16	4,47%	27,88	5,12%	41,63	4,71%	32,02	5,71%	11,14	9,94%
Італія	47,81	4,98%	33,93	5,07%	24,91	4,43%	27,05	4,97%	36,17	4,09%	20,09	3,58%	2,29	2,04%
Білорусь	16,42	1,71%	9,19	1,37%	2,69	0,48%	2,42	0,44%	18,54	2,10%	18,31	3,27%	-	-
Інші	211,81	22,04%	145,72	21,78%	119,17	21,18%	116,73	21,45%	170,66	19,30%	118,64	21,17%	35,69	31,84%
Іригаційне обладнання														
США	-	-	-	-	-	-	0,66	3,80%	15,10	17,57%	8,79	20,21%	0,30	5,03%
Німеччина	10,07	11,80%	10,46	11,16%	7,05	10,29%	1,21	7,03%	11,26	13,11%	6,67	15,34%	1,30	21,78%
Угорщина	0,22	0,26%	-	-	0,12	0,18%	0,30	1,72%	5,25	6,11%	6,59	15,13%	0,07	1,17%
Туреччина	1,59	1,86%	1,74	1,85%	5,71	8,32%	6,25	36,16%	14,72	17,13%	5,89	13,54%	0,28	4,69%
Франція	14,53	17,04%	14,23	15,18%	7,87	11,48%	2,15	12,45%	10,29	11,97%	4,81	11,06%	0,88	14,74%
Румунія	-	-	-	-	-	-	-	-	2,97	3,46%	3,22	7,39%	0,19	3,18%
Інші	42,16	69,04%	42,14	71,81%	47,82	69,74%	6,71	38,84%	26,34	30,66%	7,54	17,32%	2,95	49,41%
Елеваторне обладнання														
Німеччина	29,24	36,75%	12,68	16,40%	9,91	13,05%	5,72	11,46%	5,74	8,63%	13,00	28,46%	0,12	30,77%
Чехія	7,77	9,77%	8,94	11,56%	2,28	3,00%	0,65	1,29%	0,74	1,12%	8,19	17,92%	-	-
Італія	9,11	11,45%	15,81	20,45%	19,44	25,60%	7,53	15,09%	22,95	34,51%	8,04	17,59%	0,02	5,13%
Польща	5,48	6,88%	5,35	6,92%	7,22	9,51%	7,02	14,06%	6,19	9,31%	4,08	8,92%	0,19	48,72%
Китай	3,46	4,35%	9,31	12,04%	9,01	11,86%	3,88	7,78%	8,11	12,20%	2,94	6,44%	-	-
Словаччина	0,53	0,66%	0,85	1,10%	1,02	1,34%	0,82	1,65%	0,98	1,47%	1,14	2,50%	-	-
Інші	23,99	30,15%	24,36	31,52%	27,07	35,64%	24,28	48,67%	21,79	32,76%	8,30	18,16%	0,06	15,38%

Джерело: дані Comtrade, дані Державної митної служби України, оцінка Pro-Consulting

По всіх товарних групах основним постачальником техніки є Німеччина, за виключенням іригаційного обладнання, де в результаті нарощування частки імпорту на перше місце в 2022 р. вийшли США. Росія до повномасштабного вторгнення не входила в ТОП-3 постачальників по жодній з товарних груп, серед постачальників тракторів в 2018 та 2019 рр. білорусь займала 3 місце, але втратила позиції в наступні роки. Є тенденція до нарощування обсягів імпорту з США, Польщі, Румунії, та падіння обсягів імпорту зі Швейцарії.

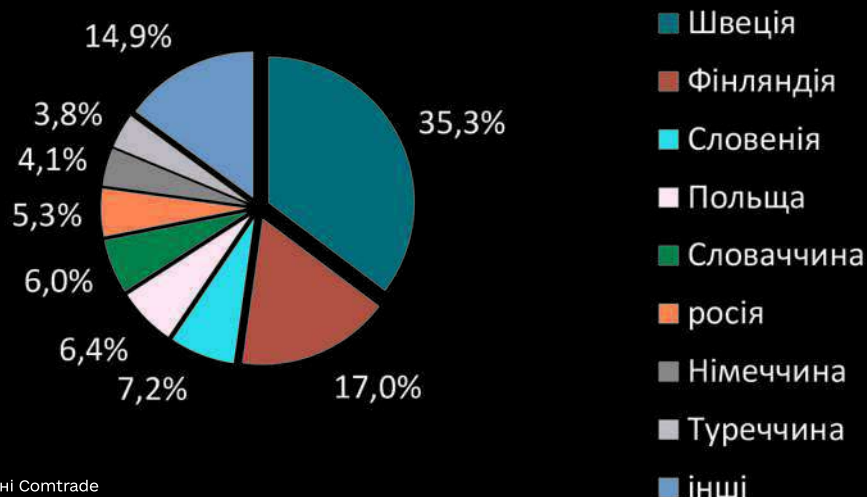
38 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

6. Аналіз ціноутворення на ринку. Опис факторів та складових, що впливають на формування ціни, структура

Ключовий вплив на собівартість сільськогосподарської техніки мають вартість металопрокату та енергоресурсів. За останні три роки ці показники мали тенденцію до збільшення. Враховуючи те, що 90 % металу для виготовлення сільгосптехніки імпортується до України, собівартість продукції суттєво залежить як від рівня цін на сталь на міжнародних ринках, так і від курсу валюти в країні. До початку повномасштабного вторгнення основним постачальником легованих сталей в Україну була росія з часткою ринку 40-42%, в 2022 році відбувся перерозподіл часток. Проте навіть обсяги торгівлі за перші 2 місяці 2022 р. дозволили росії посісти 6-е місце з часткою ринку 5,3%

Основні постачальники легованих сталей в Україну в 2022 році, в грошовому вираженні, млн \$.

Діаграма 6.1

Джерело: дані Comtrade

Внутрішнє виробництво металопродукції в Україні скоротилось в 2022 р. на 72 %, що вплинуло і на ринок допоміжних металевих матеріалів, що використовуються у машинобудуванні. Отже вітчизняний виробник не зможе замінити імпорт, навіть при наявності технологій.

Динаміка виробництва металопродукції 2019-2022 рр., млн. т

Діаграма 6.2

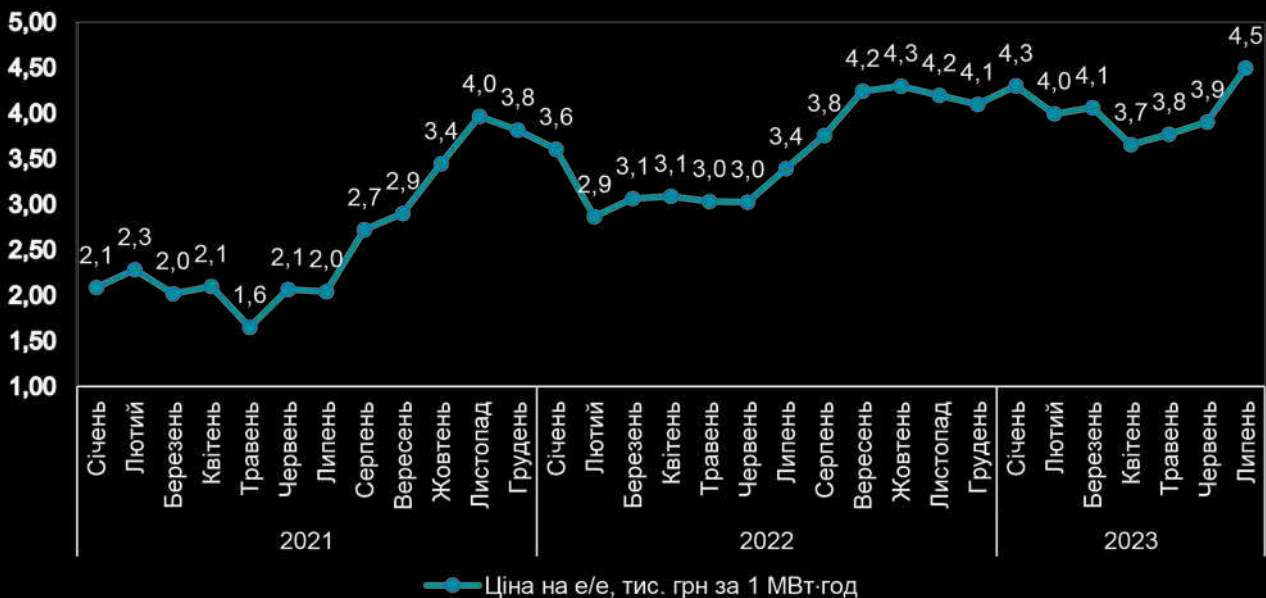
39 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

У 2023 р. український ринок торгівлі сталлю демонструє ознаки відновлення. Хоча підприємницька діяльність в Україні багато в чому залежить від форс-мажорних факторів (наприклад, наявність води та електроенергії), українські компанії вже швидко адаптуються до нових умов, у тому числі в постачанні металопродукції.

Виготовлення сільськогосподарської техніки енергоємний процес, частка енергоресурсів у собівартості може сягати 30 % по окремих категоріям товарів.

Тенденція зміни цін на електроенергію для підприємств в 2021-2023 рр. в Україні, тис грн. за 1 МВт.год

Діаграма 6.3

Джерело: дані державної компанії «Оператор ринку», оцінка Pro-Consulting

В 2022 році значний вплив на ринок взагалі та на ціноутворення мали:

- Падіння обсягів ринку та купівельної спроможності,
- Здороження логістики сировини,
- Зниження обсягів виробництва через логістику, низьке завантаження виробництва та значне зростання вартості енергоносіїв,
- Нестабільний та зрегульований валютний курс валюти,
- Перебої з постачанням електроенергії, що впливали на ефективність виробництва,
- Відтік працівників через мобілізацію з неможливістю заміщення.

40 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

7. Брендинг і реклама (аналіз маркетингової політики українських виробників на ринку, визначення шляхів покращення як для експорту, так і для внутрішнього ринку) – аналіз того, як виробники використовують канали просування: соцмережі, блоги, участь у виставках

За результатами глибинних інтерв'ю з виробниками сільськогосподарської техніки, основним каналом просування продукції, як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках є участь у виставкових заходах. В Україні до таких віднесли щорічні виставки АГРО в Києві та Вінниці, те регіональні «Дні поля», на яких виробники мають можливість продемонструвати фермерам асортимент продукції та особливості її використання.

Додатковими каналами просування є сайти компаній, де публікуються новини компаній щодо зміни асортименту, акційних пропозицій та сезонних знижок, передбачена можливість ознайомитися з технічними характеристиками продукції, замовити консультацію спеціаліста та оформити замовлення (по окремим видам техніки).

Більшість компаній є активними в соцмережах (Фейсбук, Інстаграм), мають власні канали YouTube де також розміщують новини та рекламні матеріали по продукції. Медіа-простір аграрного ринку є розвиненим і представлений як спеціалізованими сайтами, так і друкованими виданнями. Ці майданчики також використовуються виробниками сільськогосподарської техніки для реклами своєї продукції.

За даними дослідження аграрних ринків, що проводилось компанією Pro-Consulting в червні 2023 р., в якому прийняли участь понад 100 компаній, 72 % респондентів є активними користувачами інтернет ресурсів та соціальних мереж. Підприємці зазначають, що відвідують як спеціалізовані сторінки аграрних асоціацій, новинних ресурсів так і офіційні сайти. Серед соцмереж найбільш популярними є Фейсбук та Інстаграм, Серед сайтів зазначали Триполі, Агромаркет, Укрхлібпром, Міністерство агрополітики.

65 % опитаних читають журнали, серед найбільш популярних були зазначені «Зерно», «Фермер», «Овочівництво», «Садівництво», «Баланс Агро», «Бізнес Агро», «Головбух Агро». Також читають «Виноградництво», «Податки та бухгалтерський облік», «Тепличне господарство», «Пропозиція», «Ютека», «Нові технології», «Мир продуктів», «Наше птахівництво», «Прибуткове свинарство», «Аграрник», «ІнфоАгро», «Агробізнес сьогодні» (онлайн) та інші.

Для просування продукції на закордонних ринках найбільш дієвим інструментом виробники сільськогосподарської техніки вважають присутність на міжнародних виставках. За даними експертів, участь у виставкових за кордоном дає можливість фермерам інших країн отримати інформацію про нового для них гравця ринку, ознайомитися «наживо» з товарами та оцінити їх якість. Європейські фермери активно відвідують спеціалізовані виставки і саме там обирають для себе новий вид техніки чи нового постачальника. За словами одного з респондентів, вони розуміють, що витрати на виставкову діяльність значні, проте відчувають на власному досвіді віддачу у вигляді нових клієнтів та розширення географії поставок. Компанія експортує у Молдову, Францію, Румунію, Німеччину, країни Балтії і приймають участь у виставках майже у кожній з цих країн.

41 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

8. Висновки. Прогнозні показники ринку

8.1. Висновки і прогнозні тенденції розвитку ринку у розрізі сегментів та на ринках країн, визначених у розділі 5

Наразі в Україні є потенціал для розвитку виробництва в галузі елеваторного обладнання, іригаційної техніки та навісної техніки. Окремі компанії (Богуславська сільгосптехніка, Завод Кобзаренка,

Карлівський машинобудівний завод (КМЗ), АТ Ельворті, Системи модернізації складів та інші), які працюють в цих галузях мають досвід експорту та представництва в країнах партнерах.

Натомість, галузь виробництва тракторів та збиральної техніки була слабо розвинена і до повномасштабного вторгнення, а зараз підприємства, які були лідерами, сильно постраждали.

«Бердянські жнивварки» опинились в окупації, ХТЗ частково постраждав від обстрілів, до того наявні потужності міг спрямувати на обслуговування військової техніки (інформація по цьому підприємству з міркувань секретності може бути обмежена). В цій галузі розвиток буде сильно залежати від співпраці з іноземними партнерами, адже розвиток такого підприємства потребує великих капіталовкладень, та придбання сучасних технологій.

Враховуючи наявний досвід, рівень технологічності обладнання та готовність до співпраці з Україною перспективними ринками можуть бути країни східної Європи (Молдова, Грузія, країни Балтії), країни ЄС (Румунія, Польща, Болгарія), країни центральної Азії (Казахстан, Узбекистан). Варто розглядати розширення співпраці з країнами Африки (українська продукція вже постачається в Нігерію, Єгипет, Буркіна Фасо тощо), та Близького Сходу.

Основними факторами довгострокового впливу на розвиток галузі в Україні буде розвиток воєнних дій, міжнародна політика щодо української агропродукції, внутрішній попит на обладнання та інвестиційний клімат в країні.

8.2. Побудова гіпотез розвитку ринку. Прогнозні показники розвитку ринку в 2023-2027 рр. за сегментами

Наразі побудова прогнозу ринку ускладнена наявністю багатьох факторів впливу, зміни по яким можуть мати критичний вплив.

Сценарій інтенсифікації бойових дій (песимістичний) включає посилення атак з боку росії, в тому числі ракетних по регіонах, які розташовані на значній відстані від лінії фронту, що призведе до затягування війни та погіршення економічної ситуації в країні. Наслідками затяжної війни стануть:

- підвищення рівня інфляції,
- зменшення інвестицій з боку країн-партнерів,
- зниження виробництва,
- подальше руйнування інфраструктури,
- зростання державного боргу,
- збільшення податків для забезпечення витрат на військові потреби тощо

Ці фактори негативно впливатимуть на розвиток бізнесу у всіх регіонах країни, центральні регіони постраждають сильніше за західні.

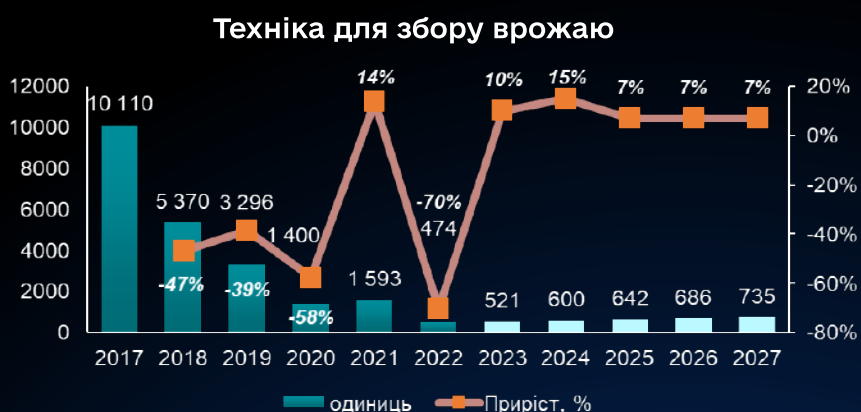
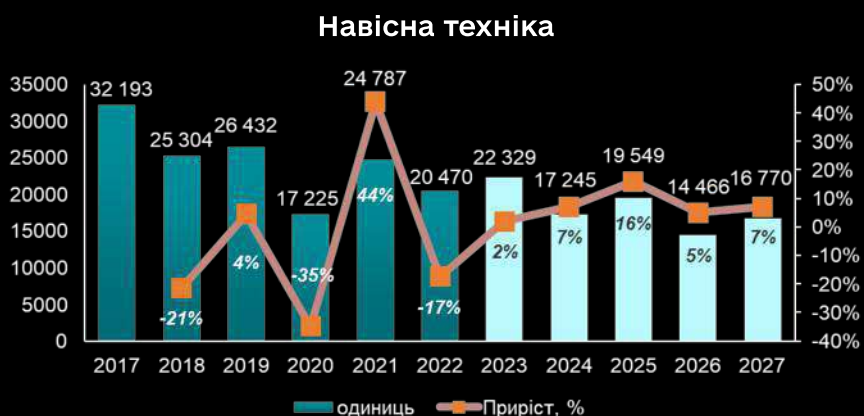
42 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

За сценарієм зменшення інтенсивності бойових дій (оптимістичний) важливим фактором впливу на економіку країни буде поступове звільнення окупованих територій, що буде стимулювати партнерів до інвестування у відновлення України. За цих умов впродовж року після закінчення активної фази бойових дій почнеться масштабне відновлення регіонів, що постраждали, та позитивні зміни в економіці:

- зниження темпів інфляції,
- зростання інвестицій з боку країн-партнерів,
- зростання ВВП в середньому на 3-7% на рік,
- повернення великих підприємств до проектів по розвитку
- відновлення пошкодженої інфраструктури, в тому числі елеваторних потужностей
- завершення активної фази бойових дій в 2024-2025 рр.

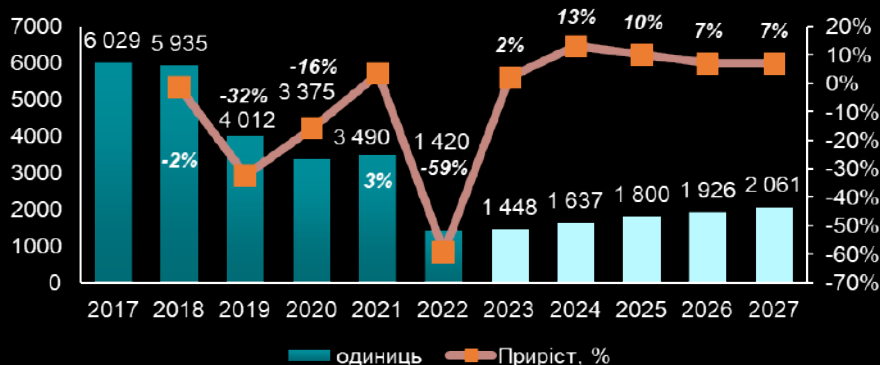
Прогноз виробництва по товарних групах до 2027 року, в натуральному вираженні

Діаграма 8.2.1

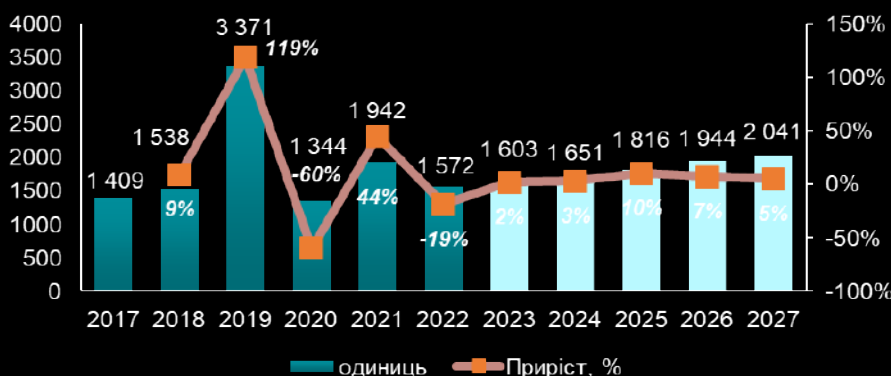

43 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

Елеваторна техніка

Іригаційне обладнання

Джерело оцінка Pro-Consulting

Якщо розглядати довгострокову перспективу на 10 років, після закінчення війни, основними завданнями перед країною стоятимуть відновлення економіки та відбудова постраждалих територій. Україна буде цілеспрямовано налагоджувати торгівельні міжнародні відносини. Це буде стимулювати розвиток промисловості в країні.

Своєю чергою, Україна потенційно зможе вступити до НАТО та ЄС. Це буде нести цілу низку додаткових переваг для громадян та бізнесу.

Основні макроекономічні наслідки вступу до ЄС включають:

- зростання прямих іноземних інвестицій завдяки збільшенню довіри бізнесу,
- зниження ризиків та більшої мобільності робочої сили,
- доступ до ринків третіх країн,
- покращення ефективності транспортної логістики,
- забезпечення енергетичної безпеки,
- підвищення рівня інноваційності,
- зростання промислового виробництва та експорту товарів.

Для галузі сільськогосподарської техніки такі зміни будуть розширяють потенційний ринок, проте вимагатимуть відповідності нормам ЄС. Для зменшення негативного впливу, виробникам доцільно вже зараз розглянути можливість вдосконалення виробництва згідно з нормами, прийнятими в ЄС.

44 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

9. Рекомендації від українських експортерів

9.1. Визначення країн для експорту за товарними сегментами та рекомендації до просування продукції на ринку

Експерти неодноразово повторювали, що головна складова успіху – висока якість продукції. Саме вона робить продукцію конкурентоспроможною, особливо за межами країни.

Активна участь у сільськогосподарських виставках і ярмарках дозволяє показати продукцію широкій аудиторії. Це також надає можливість взаємодіяти з потенційними клієнтами, збирати відгуки і знаходити нових партнерів. Так, компанія одного з респондентів розпочала експортну діяльність завдяки участі у виставках за кордоном: АГРО ШОУ (Польща), Агротехніка 2023 (Польща). Керівник компанії вважає, що основним фактором для просування на експортному ринку - широкий актуальний асортимент.

Представник великого дистриб'ютора техніки, вважає, що основна перевага українського виробника – низька ціна при задовільній якості. Складності у виходу на експорт не вбачає, вважає, що виробник, має сформувати правильний канал продажів (в залежності від виробника і продукції). Найбільш перспективні країни: Молдова, Румунія, Болгарія, Польща. Рекомендує участь виставці Agritechnica Керівник лізингової компанії, вважає найкращим напрямом експорту країни Європи, а Казахстан, хоча і має значний потенціал, зараз не цікавий через складну логістику.

Експерти зазначають, що для виходу на експорт потрібні додаткові ресурси, адже компанія зазвичай самостійно аналізує потреби ринку та несе витрати на виставкові заходи, які досягають 80-100 тис. євро на одну виставку.

Коментар експерта

«Треба знати чим живе той ринок, на який планує виходити виробник.»

Деякі експерти зауважують, що для просування закордоном важливо мати команду професійних англомовних співробітників, оскільки в галузі наразі значний брак кадрів, які б володіли іноземними мовами на рівні, достатньому для комунікації з замовниками.

Також важливо на початковому етапі зробити аналіз ринку в країнах, куди виробник планує виходити.

В якості перспективних напрямів респонденти називають Латвію, Литву, Молдову, Румунію, Болгарію, Угорщину. Деякі компанії для розвитку бізнесу радять відкривати представництва в країні, щоб не оцінювати ситуації ззовні.

9.2. Рекомендації для проекту щодо проведення торгівельних заходів

Коментар експерта

«Люди хочуть бачити техніку в полі, виставки «на асфальті» менш результативні, потрібні польові демонстрації»

Виставки, в яких брали чи планують участь опитані експерти – АГРО ШОУ (Польща), Агротехніка 2023 (Польща), Agritechnica у Німеччині, AgriPlanta RomAgroТес 2023. Також експерти називають місцеві агровиставки у Румунії, Молдові, Латвії, але не наводили назви.

Серед українських виставок відзначають українську виставку «Агро», Дні поля та «Український клуб аграрного бізнесу».

45 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

Основною проблемою участі у міжнародних виставках для українських виробників агротехніки є висока вартість. Уряди інших країн, які зацікавлені в розвитку експортних напрямків, частково компенсують витрати на міжнародні заходи для своїх виробників (наприклад, Казахстан – до 50 %, Туреччина – до 70 % загальних витрат на транспортування, облаштування стенду тощо). В Україні такої практики немає.

Щодо спільних стендів – для цього сектору бізнесу «напівміра», оскільки:

- для гарної презентації асортименту продукції компанії замало 6 м² (нормальна стандартна площа стенду для агротехніки – 100-150 м²),
- коли компанія має власний стенд, вона заявлена, як окремий учасник, і в наступних періодах може мати додаткові привілеї на аналогічні виставці (краще місто, гарно облаштований стенд, світло тощо);
- власний стенд підвищує впізнаваність бренду серед цільової аудиторії та сприяє зростанню обсягів продажів

9.3. Рекомендації експертів

Власник однієї з виробничих компаній надав декілька ґрунтовних пропозицій, що допоможуть українським виробникам сільськогосподарської техніки:

1. Відновлення програми компенсації 25% вартості сільгосптехніки та обладнання вітчизняного виробництва. Повернення цієї програми сприятиме збільшенню конкурентоспроможності внутрішнього виробництва і забезпечить стимули для покупців купувати вітчизняну техніку.
2. Компенсація витрат на участь у міжнародних виставках. Для участі у виставці за межами країни українському виробникові треба витрати 80-100 тисяч євро, що є дуже великими коштами, не всі підприємства їх можуть виділити. Наприклад, у Казахстані уряд компенсує вітчизняному виробникові 50% витрат від участі у таких виставках, а у Туреччині – 80%.
3. Консалтингові послуги від держави по ощадливому виробництву: Уряд може надавати консалтингові послуги для виробників, спрямовані на підвищення ефективності виробництва та зменшення витрат. Це допоможе збільшити конкурентоспроможність продукції на зовнішніх ринках.

Власник компанії, що є **імпортером техніки** та офіційним представником одного зі світових лідерів в галузі для покращення ситуації щодо експорту запропонував вважати потрібним надавати консалтингову та інформаційну допомогу українським виробникам торгувати за кордоном, це полегшуватиме вхід вітчизняних виробників на зовнішні ринки.

Керівник відділу **компанії-імпортера** вважає особливістю української техніки низьку ціну при посередній якості. Якщо виробник поставить за мету покращення якості, він стикнеться з проблемою нестачі кадрів, адже для виробництва якісної продукції потрібні фахівці, їх заробітна плата повинна бути достойною, на рівні європейської.

Також якість потребує іноземних комплектуючих. В результаті продукт буде якісний, але дорожчий і виробник втратить перевагу в ціні. Тому наразі експерт вважає потрібним розвивати внутрішній ринок в першу чергу.

46 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

Фактори, що будуть міняти відношення фермерів до вітчизняної техніки:

- Патріотизм, чим більше грошей витрачено на внутрішньому ринку, тим краще державі;
- Розвиток внутрішніх виробників, аби зробити свою техніку краще, розширити асортимент, підвищити конкурентоспроможність;
- Ціна, якщо буде мінятись, після перемоги можливо держава повернеться до дотаційних програм підтримки

Світові тренди, на які слід звернути увагу виробникам: точне землеробство, сучасні комплектуючі, адже більшість аграрії переймають досвід Європи та світу, це стимулює виробників техніки до розвитку.

Директор департаменту **лізингової компанії**, вважає, що наші виробники конкурентоспроможні, та в основному конкурують з імпортною технікою по ціні, по якості наша техніка на рівні. Компанії, які раніше експортували мають кадровий голод та відсутність робітників для забезпечення виробництва, це гальмує експорт.

Респондент, що представляє **філіал міжнародної компанії** в Україні, наголошує, що зараз в регіонах, які найбільше постраждали від війни, критична ситуація. Це пов'язано не лише безпосередньо з бойовими діями, а також з неможливістю взяти кредит. Отже аграрії не купують техніку та запчастини. Шляхом вирішення може бути кредитування в «червоних зонах», це простимулює ринок. Так програма «5-7-9» отримала позитивну оцінку експерта, але є окремі зауваження до швидкості опрацювання та нестабільності умов.

Для виробників техніки важливо оптимізувати затрати, розширювати виробничі потужності за рахунок підвищення ефективності виробництва. Експерт також відзначає низьку вартість української продукції, але зауважує нагальну потребу контролю якості, адаптації техніки до вимог ЄС та її сертифікацію. Для техніки, оснащеної двигунами (самохідної), є обмеження для ринку ЄС, оскільки двигуни мають відповідати екологічним нормам. Необхідність сертифікації експерт називає основною перешкодою на ринку ЄС.

Директор **компанії-виробника** вважає значною перешкодою до виходу на закордонні ринки військовий стан в Україні, тому що потенційні покупці не впевнені в стабільності в країні та можливості швидко та якісно виконати замовлення. Також експерт зауважує, що конкурентною перевагою техніки завжди є можливість професійного обслуговування в країні, куди її експортують. Критичною для розвитку галузі експерт вважає можливість експортувати агропродукцію, щоб виробник техніки мав стабільний внутрішній ринок збуту.

Важливим для просування на зовнішніх ринках експерт вважає відповідність техніки сучасним трендам по ощадливому споживанню ресурсів (води, ПММ, електроенергії).

Директор **комерційного відділу агрохолдингу (з потужностями по виробництву техніки)** рекомендує приділити увагу якості продукції та модернізації виробництва, та новим технологіям, зокрема обладнанню для точного землеробства та техніки для обробки за методикою No-Till. Дієвим способом підтримки внутрішнього ринку експерт називає програму компенсації ПДВ при придбанні техніки та пом'якшення системи контролю за цільовим використанням придбаної техніки. Для розвитку виробництва експерт рекомендує кожному виробнику мати власний земельний банк і використовувати його як «полігон» для випробування техніки в реальних умовах і власне конструкторське бюро, яке зможе постійно вдосконалювати техніку.

Представник відділу збуту **компанії-виробника** розповів, що для виходу на ринок Європи вони повністю оновили виробництво та пройшли сертифікацію за участі спеціальної комісії. Для розвитку виробництва критично важливо кредитування під низький відсоток та компенсація логістики. В довгостроковій перспективі найбільш корисним буде популяризація професії інженера-машинобудівника і покращення якості професійної освіти в галузі.

47 Аналіз ринку сільськогосподарської техніки в Україні, 2017 - 6 міс. 2023 рр.

Даний документ був підготовлений аналітиками компанії виключно в інформаційних цілях, і ні в якій мірі не є офіційною пропозицією для прийняття будь-яких рішень, а також покупки або продажу будь-яких цінних паперів, прав, об'єктів або товарів. Огляд не припускає повного опису прав, об'єктів, ринків і подій, що мають відношення до теми документа.

Інформація, на якій ґрунтується аналіз, відбирається з джерел, які, на думку аналітика, можна вважати надійними і адекватними.

Компанія, аналітик та уповноважена особа має право використовувати представлену нижче інформацію і матеріали, на основі яких вона була підготовлена.

Даний документ не повинен розглядатися як єдино вірний для прийняття рішень його Одержувачем

Олександр Соколов

Генеральний Директор
a.sokolov@pro-consulting.ua

ТОВ «Компанія «Про-Консалтінг»
www.pro-consulting.ua
Україна, 03150, м. Київ,
пров. Лабораторний, 1
Тел./факс: +38(044) 370-87-10

Alexander Sokolov

General Director
a.sokolov@pro-consulting.ua

Company «Pro-Consulting»
www.pro-consulting.ua
. 1 Laboratorny Ln.
Kyiv - 03150, Ukraine
Tel: +38(044) 591-52-53;
+38(044) 591-52-63

© 2023 ТОВ «Компанія» Про-Консалтінг». Всі права захищені.

Даний документ був підготовлений аналітиками компанії виключно в інформаційних цілях, і ні в якій мірі не є офіційною пропозицією для прийняття будь-яких рішень, а також покупки або продажу будь-яких цінних паперів, прав, об'єктів або товарів. Огляд не припускав повного опису прав, об'єктів, ринків і подій, що мають відношення до теми документа.

Інформація, на якій ґрунтується аналіз, використана з джерел, які, на думку аналітика, можна вважати надійними і адекватними.

Компанія, аналітик та уповноважена особа має право використовувати представлену нижче інформацію і матеріали, на основі яких вона підготовлена.

Даний документ не повинен розглядатися як єдино вірний для прийняття рішень його Одержувачем.